AZTAG
JOURNAL ARMÉN. QUOTIDIEN
B. P. 587 BEYROUTH, Liban
Téléphone N° 36-29

Directeur-Propriétaire
HAIG BALIAN

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ
ՍՈՒՐԻՈ. տար. 550, Վեցամսեայ 300 Ս. Դ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ. տրկ. 7, Վեցամսեայ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتـــاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة
ՀԵՌԱՁԱՅՆ ԹԻՒ 36-29

ՈՒՐԲԱԹ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 22 1933

ՁԵՌՔԷ ՀԱՏԸ 2.50 Ս. Դ.

Է. ՏԱՐԻ | Ամէն առաւօտ պէտք է ընել թերթիս [illegible] | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | ԹԻՒ 201 (1039)

ՊԱԼՔԱՆՆԵՐՈՒ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Պուլկարները կը պահանջեն Յունական Մակեդոնիան եւ Թրակիան

ԹՈՒՐՔ ԵՒ ՀԵԼԼԷՆ ՈՒԽՏԸ ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԴԷՄ

Պելկրատի պուլկար և եուկօ-սլաւ տեսակցութիւնը օրուան քաղաքական ամենէն կարեւոր խնդիրը կը կազմէ։ Այս հանդիպումի նպատակներուն մասին զանազան մեկնութիւններ կը տրուին, և ի մէջ այլոց կ'ըսուի թէ պիտի վերաքննուի երկու երկիրներուն միջեւ գտնուող սահմանը։

Ինչպէս յայտնի է, Նէօյիի դաշնագրին 27րդ յօդուածով, պուլկար հողին մէկ մասը և մասնաւորաբար Ցարիպրօկի շրջանը Եուկօ-Սլաւիոյ յանձնուեցաւ։ Կ'ըսուի թէ այս հողամասն է որ պիտի վերադարձուի Պուլկարիոյ։

Փարիզի «Տէպա» թերթը հաւանական կը նկատէ որ Ցարիպրօկի շրջանը Պուլկարիոյ թողուի, պայմանաւ որ Սօֆիա հրաժարի ամէն ցանկութենէ Մակեդոնիոյ վրայ։ Բայց և այնպէս, յօդուածագիրը կ'աւելցնէ թէ Սօֆիայի մէջ տարածուած այս զրոյցը չէ հաստատուած Պելկրատի շրջանակներուն կողմէ։

Պուլկար հողագործական կուսակցութեան վարիչներէն նախկին նախարար Կօսթօ Թօտորով ալ, իրենց կուսակցութեան մէկ օրկանին մէջ տարօրինակ գաղափար մը կը յայտնէ։ Այսպէս, պուլկար և սերպ համաձայնութիւնը սա հիման վրայ միայն կրնայ գոյանալ.— Պուլկարիա կը հրաժարի սերպ Մակեդոնիոյ վրայ ամէն ցանկութենէ, եւ ասոր փոխարէն Եուկօ-Սլաւիա կ'օգնէ որ Պուլկարիա գրաւէ հելլէնական Մակեդոնիան և հելլէնական Թրակիան։ Միեւնոյն ատեն, Պելկրատի կառավարութիւնը այս մասին պիտի խոստանայ նաև Փոքր Համաձայնութեան օժանդակութիւնը։

Հելլէն թերթերը ցասումով կ'ընդունին այս լուրը, աւելցնելով թէ Թուրքահելլէն ուխտը շատ ամուր երաշխիք մըն է Թրակիոյ սահմանի պաշտպանութեան մասին։ Աւդէն, Թիթուլէսքուի և Պէնէշի յայտարարութիւնները ներկայ գոյավիճակի պահպանման մասին, կը բաւեն հաստատելու թէ որքա՛ն անհիմն են պուլկար նախկին նախարարին առաջ քշած տեսակէտները։

Ի՞նչ կ'ըսեն Պուլկար թերթերը

ՍՕՖԻԱ.— Թերթերը գոհունակութեամբ կը խօսին Պօրիս Թագաւորի աւղևորութեան մասին։

Ընդդիմադիր «Սլօվօ» կ'ըսէ թէ Պելկրատի այցելութիւնը քաղաքական կարեւոր անկիւնադարձ մըն է և առաջին քայլը կը կազմէ երկու սլաւ ազգերու մերձեցման ճամբուն վրայ։ Ճիշդ է, այս առաջին քայլէն յետոյ կարգ մը դժուարութիւններ ծայր տուած են։ Բայց ոեւէ արժէքաւոր գործ չի կրնար առանց դժուարութեան յաջողիլ։ Այս դժուարութեանց յաղթելու համար, կիրքէ տարուելու չէ, այլ զգաստ առնելու է անցեալէն, նկատի ունենալով որ ժամանակի ընթացքին կրնան հարթուիլ անոնք։

Նախկին նախարար Մաճարով, «Միր» թերթին մէջ կ'ըսէ թէ պուլկար և եուկօսլաւ թագաւորներուն արտասանած ճառերը տոգորուած են եղբայրական և բարեկամական զգացումներով, և կ'արտայայտեն երկու ազգերուն իրական ձգտումները։ Երկու վեհապետները հիմը դրին նոր քաղաքականութեան մը, որ լայնօրէն դուռ կը բանայ անկեղծ բանակցութիւններու, ի խնդիր եղբայրական յարաբերութեանց հաստատման։

Նոյն թերթը խմբագրականով գոհունակութիւն կը յայտնէ Պելկրատի մէջ հրատարակուած զեկոյցին առթիւ, ըսելով թէ պուլկար և եուկօսլաւ բարեկամութիւնը անհրաժեշտ է խաղաղութեան համար, և Մուշանովը շնորհաւորելով իր այս գործին համար։

Անկախ «Տնիֆնիկ», մեկնաբանելով երկու թագաւորներուն ճառերը, կ'ըսէ. «ներկայ գոյավիճակը ամրապնդող քաղաքականութեան փոխարէն, մենք առաջ կը քշենք ողջմտութեան և արդարութեան վրայ հիմնուած քաղաքականութիւն մը»։

Կիսապաշտօնական «Լա Պիւլկարի», գոհունակութիւն յայտնելէ յետոյ թագաւորներու ճառերու մասին, գիտել կու տայ. «Թէ՛ թագաւորները և թէ՛ երկու ազգերը յայտնեցին իրենց կարծիքը, բայց երկու կողմերն ալ միայն ողջմտութեան ձայնը հնչեցուցին։ Պետական մարդոց կը մնայ գտնել համաձայնութեան բանաձեւը, ինչ որ դժուար բան մը չէ։ Պուլկար և եուկօսլաւ մերձեցումը ասկէ վերջ պէտք է ձեռքով շօշափելի ըլլալու ատտիճան արդիւնքներ տայ։ Այո, այս ճամբուն վրայ բազմաթիւ արգելքներ կան, բայց ձեռք բերուելիք արդիւնքն ալ անոր համաձայն փառաւոր պիտի ըլլայ»։

Պատերազմի վտա՞նգ կայ

ՓԱՐԻԶԻ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԱՅՍ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿՈՒՏԱՅ

ՀՌՈՎՄ.— Եւրոպայի կացութեան նուիրուած յօդուածի մը մէջ, «Ճիօրնալէ տ'Իթալիա» կը գրէ.

«Այսօր Եւրոպայի մէջ ամենէն կարեւոր դէպքը կը կազմեն երեք տեսակցութիւնները։ Առաջինն է Պերլինի տեսակցութիւնը, Իտալիոյ արտաքին խորհրդական Սուվիչի և Հիթլէրի միջեւ։ Երկրորդը՝ Պէնէշ—Պօնքուր հանդիպումը, երրորդը՝ այն հանդիպումը զոր Հռովմի մէջ պիտի ունենան Ճօն Սայմըն և Մուսօլինի։

ԳԻՏԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

ՄՍԱՆԻՆ «ՀՕՐՄՕՆ»ԻՆ ԴԵՐԸ

Ստամոքսին ետեւը, վարի կողմը, հորիզոնական դիրքով, կը գտնուի մըսանը կամ բանգրէասը, որ 75-100 կրամ ծանրութիւն և ձեռքի մը մեծութիւնն ունի։ Ան մեծ գեղձ մըն է, որուն արտադրած հիւթը մասնաւոր անցքով մը կը հասնի երկոտասնամատնեայ աղիքին մէջ, հոն կատարելու համար իր մարսողական դերը։

Մանրադիտային քննութիւններով տեսնուած է որ, մսանիւթ արտադրող գեղձային հիւսուածքին մէջ կը գտնուին արեան բազմաթիւ անօթներով պարուրուած բջիջներու կոյտեր, որոնք կապակցութիւն չունին մսանագեղձերուն հետ և կզզիներու պէս կզզիացած են անոնց մէջ։ Անոնք կոչուած են Լանկըրհանսեան կզզեակներ, բառ գերման գիտնական Paul Langerhans ի (1847-1888), որ զանոնք առաջին գտնողն եղած է։ Այս կզզեակներէն միջին հաշուով 150 հատ կը գտնուին իւրաքանչիւր քառակուսի սանթիմէթրի վրայ։ Անոնցմէ կ'արտադրուի «հօրմօն» մը, որ կզզենիւ (insulin) կը կոչուի։ Ուրեմն մսանը ոչ միայն մսանիւթ, այլ և կզեանիւթ կոչուող «հօրմօն»ը արտադրող բաղադրեալ գեղձ մըն է։

Մեր առած սննդեղէններէ ածխաջրային և շաքարային նիւթերը մարսողութեամբ պտղաշաքարի (խաղողի շաքար) կը փոխուին։ Պտղաշաքարը աղիքներէն կը ծծուի, կը մտնէ արեան շրջանին և յետոյ ասոր միջոցաւ ալ լեարդին մէջ, որ շաքարածինի (glycogen) փոխուելով կ'ամբարուի։ Այս ամբարումէն այնչափ շաքար կրկին արեան մէջ կը ներմուծուի, որչափ որ անհրաժեշտ է, (0,1 առ հարիւր համեմատութեամբ) մարմինը սնուցանելու համար։ Շաքարային այս նիւթին համաչափ ու կանոնաւոր ներմուծումին կը նպաստեն երկու իրարու ներհակ ներգործող նիւթեր, մին՝ կիցերիկամին կորիզին արտադրած «հօրմօն»ը, աաdrենալինը, միւսը՝ կզզենիւթը։

Մկաններուն ուժին աղբիւրը շաքարն է։ Երբ որ մկաններուն մէջ շաքարն անբաւական չափ մը հասնի, կիցերիկամները կը տանեն գրգիռ մը, որուն հետեւանքով անոնք սովորականէն աւելի աադրենալին կ'արտահոսեն. տակէ կ'ազդուի լեարդը, որ իր պաշարը լոյն կը բանայ շաքարածինին առաջ, արեան մէջ մտնելու համար։ Սակայն եթէ արեան մէջ սովորականէն աւելի մեծ չափով շաքար գտնուի, այնպէս որ մարմնի հիւսուածքները չի կրնան օգտուիլ անկէ, այս պարագային մսանին կզզեակները սովորականէն աւելի կզզենիւթ կ'արտադրեն և առով կը հարթուի անհաւասարութիւնը։ Ասոր հետեւանքն այն կ'ըլլայ որ լեարդը կ'ազդուի և իր դուռները այս անգամ նեղ կը բանայ շաքարին առջեւ։

Բնական է թէ այսպիսի նուրբ հաւասարակշռողական դրութեան մէջ, եթէ ո՛եւէ մէկ ուժը ակարանայ կամ բոլորովին բացակայի, վտանգաւոր խանգարում մը անխուսափելի է։ Եթէ այս խանգարումին պատճառը մսանին անբնական գործունէութիւնն ըլլայ, շաքարախտը կը սկսի իր աւերը մարմնին մէջ. կզզենիւթին բացակայութեան հետեւանքով լեարդը շաքարը չի կրնար առնել արեան մէջէն և իբրեւ շաքարածին ամբարել, արիւնը կ'ողողուի շաքարով. մկանները չեն կրնար օգտագործել զայն և անիկա երիկամունքէն զատուելով մարմնէն կը բաժնուի մէզին հետ։ Շաքարախտ ունեցողը նախապէս չի զգար իր հիւանդութիւնը, որ բաւական մը յառաջանալէն յետոյ զգալի կը դառնայ։ Կզզենիւթին գործածութիւնը, մանաւանդ հիւանդութեան բուժման սկզբնաւորութեան, իր բարերար ազդեցութիւնն ունի։ Այսօր վստահաբար գիտենք թէ անոր գործածութիւնն շաքարախտէ մեռնողներուն թիւը իր մէկերրորդին իջեցուցած է։ Եթէ ախտաւորը ճշգրտօրէն գործածէ բժիշկին խորհուրդները, կրնայ 50-60 տարիքին հասնիլ։

Կիցերիկամին միջուկին «հօրմօն»ը ոչ միայն շաքարին նիւթափոխութեան, այլ և արեան անօթները նեղցնելու (կծկելու) և արեան ճնշումն աւելցնելու բնախօսական երեւոյթին մէջ իր կարեւոր դերն ունի։

Վերջերս կատարուած քննութիւններէն ի յայտ կուգայ որ մսանը կզզենիւթէն զատ կ'արտադրէ ուրիշ «հօրմօն» մըն ալ, որ մարթին, մկաններուն, որտին- թոքերուն և ուղեղին մէջ գտնուող արեան ամենաբարակ անօթները լայնցնելու յատկութիւնն ունի, ու կը նուազեցնէ արեան ճնշումին ուժը։ Այս կը նշանակէ թէ տարբերութիւն ներհակ ազդեցութիւնն ունի մարմնին մէջ։ Այս նիւթին անունն է գալլիգրէին, որուն տարրաբանական բաղադրութիւնը թէեւ անծանօթ է տակաւին, սակայն անոր գործածութիւնը իր դրական արդիւնքը տուած է բժշկութեան մէջ։ Անիկա հակազդեցութեան միջոց մըն է արեան անբաւական շրջանի հետեւանքով հիւսուածքներու անդամալուծութեան խանգարումին, պնդերակութեան, դժուար բժշկուող վէրքերու, և այլնի դէմ։

Ինչպէս կը տեսնենք, մարդու մարմնին մէջ կան զարմանալիօրէն գործող այնպիսի փոքրաքանակ ուժեր (ուժի գումարտակ է նիւթը), որոնց բացակայութիւնն կամ բնական չափէն աւելի գոյութիւնը կը խանգարեն մարդու առողջական հաւասարակշռութիւնը։ Բնութիւնը փոքրին մէջ ալ մեծ չէ՞։

Տօքթ. Վ. ՀԱՊԷՇԵԱՆ

Մինչ Հռովմի և Պերլինի տեսակցութիւնները կը ծառայեն խաղաղութիւնը ամրացնելու, Փարիզի հանդիպումը պատերազմի մթնոլորտի մը տպաւորութիւնը կը գործէ։ Դիտել կուտան թէ «Ֆրանսայի տկարացումը պատճառ կը դառնայ պատերազմի»։ Մինչդեռ Գերմանիոյ տկարութիւնն է որ Ֆրանսան և Փոքր Համաձայնութիւնը պատերազմի պիտի մղէ»։

Ինչե՞ր կը պահանջէ Հիթլէր

ԼՈՆՏՈՆ. — Զինաթափութեան նախարարական ժողովին առթիւ, Ֆիլիփն պարզեց թէ Հիթլէր հետեւեալ առաջարկները ըրած է Ֆրանսայի.—

1. Ապահովութեան խնդրին մէջ, Հիթլէր թելադրած է Մաքտօնալտի լուծումը, որուն համաձայն 10 տարուան քաղաքական զինադուլ մը պիտի կնքուի, և ոչ—յարձակման շարք մը ուխտեր պիտի ստորագրուին։ Գերմանիա պատրաստ է նման ուխտեր կնքելու բոլոր հարեւաններուն հետ։ 2. Ընդունիլ նախայարձակին պատիժ սահմանելու սկզբունքը։ 3. Ռազմաշունչ ոգին ջնջել դպրոցական գիրքերէն և պաշտօնական ուսուցումէն։

Գալով զինաթափութեան, Գերմանիա հաւասարութիւն կը պահանջէ, հետեւեալ սկզբունքներով. — Ա. Ռայխսվէրը վերածել կարճ ծառայութեամբ բանակի մը, որ 300,000 զինուոր ունենայ։ Բ. Այս բանակին իրաւունք տալ գործածելու 150 միլիմէթր տրամագիծով թնդանօթներ, թեթեւ հրասայլեր և հետազօտիչ սաւառնակներ։ Միւս ազգերն ալ յանձն կ'առնեն փճացնել իրենց ծանր զէնքերը։ Կարճ պայմանաժամէ մը յետոյ, պիտի արգիլուին յարձակման սաւառնակները, քիմիական և միքրոպներու պատերազմը։ Գ. Գերմանիա կ'ընդունի պարբերական և ինքնագործ հսկողութիւն մը, պայմանաւ որ տարածուի բոլոր երկիրներու վրայ։

«Անգլիա ոչ ձայն ունի, ոչ քաղաքականութիւն...»

Սփէքթէյթըր անգլ. մեծ շաբաթաթերթը կը գրէ. Գերմանիա լքեց Ազգերու Դաշնակցութիւնը, իսկ Իտալիա յարձակեցաւ այդ հաստատութեան վրայ։ Ֆրանսան ալ պաշտօնապէս ուժ կու տայ անոր։ Միայն մեր երկիրն է որ ո՛չ ձայն ունի, ոչ ալ քաղաքականութիւն...»։

Պահանջելէ յետոյ որ Անգլիա որոշ քաղաքականութիւն մը ունենայ, ազատական շաբաթաթերթը դիտել կու տայ. «Ակներեւ է որ, ինչպէս զրոյց կը շրջի, մեկուսի մնալու հոսանքը գետին կը շահի գահլիճին մէջ, և մեծ յոյս չի մնար Եւրոպայի համար»։

Էքօնօմիսթ անգլ. շաբաթաթերթն ալ կը զարմանայ որ բրիտանական դահլիճը չի կրնար որոշ յայտարարութիւն մը ընել։ Ըսել յետոյ թէ Ֆրանսայի համար անկարելի է լքել Ազգերու Դաշնակցութիւնը, թերթը կ'եզրակացնէ.

«Կատարուած բանակցութեանց ելքը մեծապէս կախում պիտի ունենայ անկէ, թէ Անգլիա ի՛նչ չափով յանձնառութիւն կը ստանձնէ հաւանական թերացումներու դէմ ձեռք առնուելիք միջոցներու մասին»։

ՏՆՏԵՍ. ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԱՍՊԱՐԷԶԸ ԵՒ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

Այլեւս չկրնար ուրանալ թէ Պատերազմը վերիվայր քայքայեց նաև տնտեսական և առեւտրական կեանքը յաղթողներուն և պարտեալներուն միանգամայն։ Դաբաւոր հարստութիւններ փճացան, շինութիւններ աւերուեցան, և ապարէզին յաջողութիւններով օժտուած կարողի անհատներ, երկու կիսագունդներուն մէջ անհատապէս, կ'ամ փճացան պատերազմի դաշտերուն վրայ կամ կորսնցուցին իրենց աւանդական ձեռներէցութիւնը։

Եւ սխալմութեան ու գռմազլուխի միջեւ պատահական անուանութիւններն ալ ըսա այնմ խաթարուելով, աշխարհ համորէն վերջապէս այսօր հասու անելի մը։

Տնտեսական և առեւտրական այս անելին զուգահեռաբար կ'ընթանայ քաղաքական շփոթութիւններու, ամբողջ գիծերուն վրայ թիւրիմացութիւններու թուխ ամպը անընդհատ անձրեւներով և փոթորիկներով, ա՛յնքան ուժգին՝ որ ահա, Պատերազմի պաթկումէն 19 տարի ետքը, չի դադրիր պայթելէ և պարպելէ իր ելեկտրական հոսութիւնը։

Փարձագէտ և հմուտ անձերու վկայութիւններուն և հաստատութիւններուն համաձայն, քաղաքական այս անորոշութիւնը —ընդհանուր բառ մը միայն գործածելու համար—իր խոր պատճառը ունի առեւտրական և տնտեսական անորոշութեան մէջ, որմէ չի դադրիր ամէն օր քաղելէ իր ցնցող անակնկալները և խաղաղութիւնը վրդովող վտանգը։

Քանի այս երկու գիւերը—տնտես. գիւը և քաղաքականը— հորիզոնէն չանհետանան և կապոյտը իր հեւարձակ լուսաւորութեամբ չյուսադարձէ անհուն ու աներկդիմի երկինք մը, ժողովուրդներու՝ փոխադարձ յարաբերութիւնները և երկիրէ երկիր անկեղծաւոր արամադրութիւնները, որոնք աւելի կամ նուազ առական իւղաղութեան մը նախատարերքն են, չպիտի վերահաստատուին, և Եւրոպա անապահովութեան մէջ պիտի թաւալի։ Ո՛չ նուազ նաև Ամերիկա։

Տնտեսական և առեւտրական համաժողովներուն անյաջողութիւնը, քաղաքական նպատակով զաւմարուած բազմանուն համաքաումներու անյաջողութենէն շատ աւելի նշանակալից է վաթարագոյն զաւշակութիւններու համար, երբ մտածենք թէ տնտեսական և առեւտր. պայմաններու բարւոքումը առաջ և առաւել միջոցն է ՝ քաղաքական իրարահասկացողութեան։ Եթէ այ քաղաքական որեւէ իրերահասկացողութիւն կըրնայ հարեւանին կամ հարեւաններու խումբի մը գերակշիռ ուժին հետեւանքը ըլլալ, ինչ որ ծնունդ կու տայ միայն վախի և վախը բնաւ լուսազոյն առաջնորդ մը չէ, մինչ տնտեսական գետնի վրայ որեւէ հասկացողութիւն կը կամրջէ հաստատապէս յորձանուտ գետերը, որոնց վրայէն ազատ ու անվտանգ անցուդարձը կը վարժեցնէ ժողովուրդները անբեկանելի փոխադարձ վստահութեան։

Գերազանցապէս նո՛յն կէտերը քաղաքականութեան մէջ։ Մաքսային արգելիչ պայմաններէ թօթափուած երկիրներ ամէն խնդիրներու մէջ աւելի հեշտ կրնան զիրար հասկնալ, քանի որ իրենց ժողովուրդներուն տնտեսական և առեւտրական յարաբերութիւններուն փոխանակի ազատութիւնը և իրարմով իրարու հարստութիւն դարմանելու յայտնի պարագան արդէն իսկ մաքրած ըրած են զիրենք, այնպէս որ այս պայմանէն աւելի ո՛ր պայմանը կրնայ առաջին դերը կատարել երկիրներու քաղաքական մերձեցումին առթիւ։

Եթէ Լօնտոնէն անտես. ժողովը ամիսներ առաջ յաջողութեամբ պսակուէր, եւ միջազգային դրամական հրապարակին և վաճառականութեան փշոտ խնդիրները հարթուէին ընդհանուր ցանկութեան համաձայն, այսօր աշխարհ տարբեր դրութեան մէջ պիտի գտնէր ինքզինքը —նուազագոյն չափով պիտի յայտնուէր քաղաքական որեւէ վտանգ, քանի որ հեռացած պիտի ըլլար մեծ վտանգը։

Երբեք չէ եղած պատմութեան մէջ որեւէ շրջան, որ ժողովուրդները մասնաւոր ըլլան այսքան ակներեւ չփոթութեան։ Առաջին ակնարկով, կամ թեթեւակի դատելով, գիւրին է հասնիլ սա եզրակացութեան թէ ամէն երկրի ժողովուրդին յոգնածութիւնը եւ արտեսական ահաւոր տագնապին ծանրակը չիտ բեռը ինքնին անհնար կը դարձնէ կազմակերպուած որեւէ նոր հրկիզում, բայց պէտք չէ մոռնալ որ որեւէ պատերազմ նուազ չափով միայն արամադրանական ուժ կը ներկայացնէ, ան մինչ պատճառ եղած է այնպիսի տարբերային ընական ցնցումներուն, որոնց արմատը կը փնտռուի և կը գտնուի միմիայն ժողովուրդներու ջղայնութեան մէջ։

Եթէ հարկ է հաւատալ թերթերու միջոցաւ աշխարհի բոլոր մասերէն հաղորդուած լուրերուն, ամէն կողմ տիրապետող անգործութեան և ասոր հետեւանքով զանազան մոլութիւններու սաստկութիւնը իսկապէս ողբալի հետապնդումը մը կը կազմեն, որուն վրայ խաղաղութեան գիծերը հետզհետէ կը մարին։ Եւ փոթորիկի նախանշանները աւելի ակնյայտ կը ձեւացնեն։

Երեւակայեցէ՛ք, ազատ վաճառականութիւնը և անմաքս հաղորդակցութիւնները կը քայքայեն ինքնին առհամանագլուխներու քաղաքական պատուարները և ժողովուրդի մը գիւրակեցութիւնը կամ բարօրութիւնը նոյն ժողովուրդին խաղաղութեան և անմնախանձ սիրոյն էական պայմանն է։

Հիմակուան աշխարհի սպառնացող ամենամեծ վտանգը այն է որ տնտեսական և առեւտրական մթութիւնը փարատելու նպատակով ամէն ձեռնարկ գրեթէ մէկ կողմ դրուած է և երկիրները կը տառապին միմիայն իրենց քաղաքական խառնակութիւնները լուսաւորելու ներքին ու արտաքին դժուարութիւններով, և, մինչ այս անգործութիւնը իր յարակից սարսափներով կը դոփէ գետինը փոթորկայոյզ արտայայտութիւններով, կարծես երիվարներու գնացքը երկինքը մրրկէր փոշիով։

Եւրոպա քաղաքականութեամբ կը անանի տաղտուկ, քաղաքականութեան մթերած վերջին պարէնը սակայն չի կրնար տեւական դառնալ, կը սպառի ան ալ։

Այսօր երբ մինչեւ ժամանակի մը համար իր գուռները փակեց, այսօր երբ անհատական պետութիւնները իրենց

իրենց մէջ քաշուած են կերպով մը, եւ փոխադարձ իրարու նոյնիսկ սուր հակամարտութիւնը մասամբ դադրած ըլլալով Եւրոպա(ն) ի հարկէ իր անտեսական եւ ապահովութեան հարցերուն կը նայի, հաշուելով չափելով իր ուժերը, այսօր երբ Ամերիկայի Մ. Նահանգները իրենց անտեսական—դրամական փորձին մէջ սուզուած՝ իմաստութեան եւ չափաւորութեան օրէնք խորհուրդ կամ խրատ տալու վիճակին մէջ չեն,—հրաշքի կարգ պիտի անցնի իրապէս եթէ Եւրոպա իր բնական Թալասմը կարենայ խաղաղ փիլ խորակներէն եւ փրկել իր նաւը։

Այս հրաշքը արդէն իսկ սկսած է խայծիլ. պլպլալ մը կ'երգէ հեռաւոր ձայնով—Գերմանիա եւ Ֆրանսա տասանձին կը ձգուին, պարտ ու պատշաճը կարգադրելու իրենք իրենց մէջ։ Հիթլեր, այդ խորամանկ Տեւտոնը, որ ի՛նչ կարեւորութիւն ունի երբ ներկայութեամբ սկսած ըլլայ (ինչպէս իր թշնամիները ի նախատինս կ'ըսեն իրեն համար), այո՛, այդ հուժկու անձնաւորութիւնը, որ համերէն աշխարհ մը իր կամքին ձուլեց զանգեց, գղրդալից չարժում մը ընելով իրեն մօտ հրաւիրեց յարգանքով Պերլինի Ֆրանս. դեսպանը, կատրեց այսպէս տառ, աշխատեցաւ կամրջակ մը նետել ա՛ն մաքով թէ Անգլիոյ և միւս պետութիւններուն համաձայնութենէն զգուշանալով՝ ինք պատրաստ է խօսքի բռնուիլ Ֆրանսայի հետ։ Կը տեսնէք թէ խնդիրը տարրական է, ինչպէս կ'ըսուի, այսինքն՝ մտած է իր բնական հունին մէջ։ Զէ՞ որ տարիներէ ի վեր Ուռնային կոյր ցորեն կը ծեծուի և վերջը չի գար։ Երեք երեք թող գան առանց միջնորդի, առանց երրորդի. թող դիքին, համոզուին փոխադարձաբար։

Ահա՛ ուրեմն մարդիկ կուգան հոն ուրկէ պէտք է որ սկսէին։ Ո՛րքան չարիքներ պիտի խնայուէին մարդկութեան, եթէ կարելի ըլլար իբրեւ կանոն ընդունիլ թէ... պէտք է սկսիլ բնական ճամբով կամ կարգով։ Ազգերն ալ անհատներու պէս կը կռուին, կը զգան, կը նեհանան փոխադարձաբար, չարիքին բուն աղբիւրը գուրոր ձգելով ի ցամաք գետնին վրայ իրարու հոգի քաղելով։ Ահա որդը, որդը բուն խնդրին։ Թող հիմա ա՛ն երկու անմիջական շահագրգռուողները գլուխ գլխի գան, գիտերը իմաստութեան խորհուրդ կուտայ, երկուքն ալ զգուած են փոփոխակի անհաշտութենէն։ Թող թուխ ու խարտեաշ աչքերը իրարու մէջ նային, թող փայլակեն նոյնանձքները, որոնց փոխադարձ ատակութիւնը թերեւս տափեցնէ փոխադարձող արգերը։ Արդէն ուրիշ ճար չկայ։ Եւրոպա պատերազմի ճգնաժամը փարատելու համար ահա այս միջոցին ալ կը դիմէ, որ միակ փրկարարն է, քանի որ բնականն է։

Ուրեմն բռնենք չունչերնիս, մարմինն ալ վեր, օդին մէջ կախուած թո՛ղ մնան այդպէս, սալին վրայ ուղղորդ իջնելէ առաջ։ X.

ՂԱՐԱՔԻԼԻՍԱ

Երեւմնի այս գիւղը այսօր կը համարուի Հայաստանի երրորդ քաղաքը։

Ղարաքիլիսայի մէջ եւ շրջակայքը նեղկայիս կը գործեն փամփակի, կրաշէնքի, աղիւսի, կղմինդրի գործարաններ։ Գործարաններու աշխատողները Ղարաքիլիսա հաւաքած է հինգ հազար բանուոր։ Շնորհիւ Զօրագէսի ելեկտրակայանին, փողոցները եւ հրապարակները լուսաւորուած են ելեկտրական լոյսով։ Շուտով կ'աւարտին քաղաքին երկրորդ պանդոկը, որ ունի 32 սենեակ, պետական դրամատան ու զինուորական հրամանատարութեան մեծ շէնքերը եւ բազմաթիւ, որ օրական պիտի կրնայ ընդունիլ եօթ հարիւր հոգի։

Ղարաքիլիսա ունի իր սեփական տպարանը։ Այստեղ լոյս կը տեսնեն ձեռնարկայ երեք թերթեր։ Ունի թատրոն, ակումբներ, գրադարան։ Գիւղերը եւս օժտուած են դպրոցական շէնքերով։

ՖՈՒԹ-ՊՈԼ

RENAISSANCE 0 INTERNATIONAL 0

Մարմնակրթանքը տարուէ տարի աւելի լայն չափերով կը տարածուի Սուրիոյ և Լիբանանի մէջ, և ֆութպոլը մասնաւորապէս՝ ազգերի և հոյ երիտասարդութեան ամենասիրելի խաղը կը դառնայ ամենուրեք։ Երիտասարդութեան հետ զուգահեռ, ժողովուրդի վրայ հետաքրքրութիւնն ու լայն չափով քաջալերանքը, տասել ազդակներ են ֆութպոլի յարաճուն տարածման ու զարգացման։

Ինչ որ դժուար էր քանի մը հարիւր հանդիսականներ հաւաքել ֆութպոլի ամենէն կարեւոր մրցումներուն 5-6 տարի առաջ, այժմ ամենէն հասարակ խաղերուն նոյնքան և աւելի հետաքրքիրներ կը շրջապատեն դաշտը. իսկ երբ խօսքը կը դառնայ լաւագոյն խումբերուն և կամ ախոյեանական ֆինալի մրցումներուն, տեղական դաշտերը դժուար թէ կարենան պարփակել յորդահոս բազմահազար ժողովուրդը։

Նոյնն էր պարագան կիրակի օրուան մրցումի պահուն, ուր Internationalի նոր մարզադաշտը (նախկին Թիր օ Փիժոն, Ֆըրն Շըպպէք) խուժած էր 2000է աւելի բազմութիւն մը։

Նախ քան խաղի մասին գրելը, քանի մը տող խումբերու մասին։

Renaissance նոր ուժ չէ, որուն մասին հետաքրքիր գրելն իսկ աւելորդ, միայն արդար ըլլալու համար պէտք է արձանագրել, որ խումբը առանց արգելքել Edmondeին չունի նախկին ուժը, չունի մանաւանդ այն հմայքն ու քաղաքական բարձր կարգը, ինչ որ անզուգական ու ամեհի ֆութպոլիստ գիտէր անխորտակելի պահել իր հուժկու խաղարկութեամբն ու հմուտ կառավարողի մասնագիտութեամբ։ Այս անդամանելի կորուստին վրայ աւելցուցէք նաև նոյն խումբի կարող բէկ պաշտպան Rizaի մեկնումը քաղաքէն, գաղափար մը կ'առնենք, թէ խումբը ի՛նչ չափով կը կորսնցնէ իր մինչ այժմեայ ուժէքը։ Այսու հանդերձ պէտք է ընդունիլ, որ R. դարձեալ կը մնայ Լիբանանի ամենազօրաւոր խումբը։

International Sporting Clubը անունը անծանօթ է Պէյրութի մարզական շրջանակին մէջ։ Անցեալ տարի այնքան աղմուկ հանող և իր մասին փառքեր հիւսող D. P. H. ֆութպոլի խումբը, այս եղանակին միայն անուանով գոյութիւն ունի, անոր լաւագոյն խաղացողները ցրուած են ուրիշ խումբերու մէջ, որոնց չորսն ալ Internationalի, որուն հիմնադիրը՝ Պր. Ո. Պարպէր յաջողած է իր նոր խումբին համար ապահովել քանի մը նախկին D. P. H. ականներ, որոնց վրայ աւելցուցած չորս մը երկրորդական խաղացողներ, նորակազմ խումբը կազմած է ֆութպոլի պայմանագրական 11 հոգին լրացնել. որոնք բոլորը միասին առած հազիւ թէ երկրորդական երրորդական խումբի մը ուժը ներկայացնեն։ Բայց թէ ինչու նման խումբի մը առջև Renaissance չկրցաւ իր սովորական յաղթանակը ապահովել, այդ բացարձակ ու անվիճելի կարողութիւնը պէտք է վերագրել Օնիկի և Սաաթճիի (Հ.Մ.Ը.Մ.ի Դամասկոսի մանուկներէն) որոնք բացառաբար արտօնուած էին Internationalի առաջին բացման խաղին իրենց բաժինը բերելու, և առանց այս երկուքի մասնակցութեան, որոնք ամբողջ խաղի ընթացքին անխոնջաբար պաշտպանեցին խումբի կողմը. չորս չորս պարտութիւն մը անկասկած վերապահուած էր Internationalի առաջին հրապարակային հանդիպումին։

Ժամը 3.30ին առաջին անգամ Int. կապոյտ շապիկով կ'իջնէ դաշտ ու ապա Ren. սեւ շապիկով։ Մրցումին իրաւարար նշանակուած է Պր. Բ. Ճէմայել, որուն առաջին ազդանշանին վրայ խումբեր իրենց կողմերը դրուելէ վերջ լուռ և գլխիկոր վայրկեան մը կը յարգեն յիշատակը դժբախտ Edmondeին, որուն յատկապէս կը մասնակցի ժողովուրդը, որմէ անմիջապէս յետոյ կ'սկսի խաղը։

Դաշտի անծանօթութիւնը, փոքրութիւնն ու քիչ մըն ալ անհաւասարութիւնը արգելք կ'ըլլայ անմիջական առաջ խաղարկութեան մը, բայց քիչ չանցած R. կ'անցնի յարձակողականի։ Անոր երեք անուանի յառաջապահները Ֆիլիպ, Լէպիպ և Ժագ. փասիրու գեղեցիկ վայրէջքով մը կը մտնեն Int.ի բերդին որ վայրկեան մը վտանգի պահեր կ'անցնէ, բայց Սաաթճիի կուռ պաշտպանողականը ի դերև կը հանէ անոնց յոյսերը որոնք աւելի յուսաւոր ճիգերով դարձեալ կը մտնեն, Ժագ կ'առնէ Ֆիլիպէն ու իր սովորական արագութեամբ կը սուրայ դէպի հակառակորդին բերդը, կուտայ վճռական հարուածը բայց գնդակը կը վրիպի։ Hands մը ի նպաստ Int.ին առիթ կուտայ Օննիկին իր չափուած ազատ հարուածը քաշելու, գնդակը ուղիղ ձողերուն մէջ, անխուսափելի կը դառնայ վտանգը, բայց գլուխի փոքրիկ դարձուածք մը կը հեռացնէ գնդակը։ Խաղը ապա կ'առնէ հաւասար ընթացք. գնդակը երկուստեք տարուբեր, առանց արդիւնքի, ժամանակը կը սահի ու անձրևի քանի մը կաթիլներ անհանգստութեան քօղ մը կը տարածէ հանդիսականներուն վրայ, որոնք պնդելով կ'սպասեն։ Յարձակում մը Ժագի և Ֆիլիպի կ'դմէ դարձեալ պարգևն ու իրաւարարը կը սուլէ Ա. կիսախաղի լրումը։ Տասը վայրկեան դադարէ մը վերջ կ'սկսի Բ. կիսախաղը։

Առաջին առիթով իսկ corner մը ի նպաստ Int.ի ապա ի նպաստ Ren.ի դարձեալ ոչ մէկ նորութիւն, եղած յարձակումներն ու վերջին ճիգերը ոչ մէկ յոյս կը ներշնչեն յաղթանակի՝ մէկին կամ միւսին համար. մութը կ'իջնէ ու հեռացնէ գնդակը անտեսանելի կը դառնայ, երբ իրաւարարը անկարելի կը նկատէ խաղի շարունակումը, ու լրանալու տակաւին 25 վայրկեան մնացած կը դադրեցնէ խաղը, որուն արդիւնքը կ'ըլլայ հաւասար՝ 0—0։

Յ. ՇԱՀԻՆԵԱՆ

Ց. Գ.— Ի վիճակի ենք այժմէն հաղորդել Պէյրութի մարզասէր հասարակութեան, որ այս կիրակի օր՝ 24 դեկ. 933ին. Հ. Մ. Ը. Մ.ի Դամասկոսի Ա. խումբը պիտի մրցի Renaissanceի դէմ, այս վերջինոյն դաշտին վրայ։

Աւելորդ է ըսել, թէ առաջին անգամ է, որ Դամասկոսի Հ. Մ. Ը. Մ. պիտի ճակատի Renaissanceի դէմ, որոնցմէ առաջինը 1933 Սուրիոյ ֆութպոլի ախոյեանն է, իսկ երկրորդը Լիբանանի, հետևաբար երկու խումբերու հանդիպումը անկասկած խիստ հետաքրքրական պիտի ըլլայ։

Կ'արժէ՛ ներկայ ըլլալ այս մրցումին։ Ց. Շ.

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Միս Ցէկվիս, փոխան ծաղկ. մը ձըկան իւղի 2000 Սուրիական դահեկան նուիրած է Մամբրէի բուժարանին։

Իսկ Պէյրութի Հայ Աւետ. Ա. Եկեղեցւոյ «Ջանասիրաց» Միութիւնները նուիրած են 900 Սուրիական դահեկան 1933 տարուան նպաստ։

ՄԻ՛ ՔԱՋԱԼԵՐԷՔ ՁՐԻ ԹԵՐԹ ԿԱՐԴԱՑՈՂՆԵՐԸ

Թուրքիոյ Յոյներուն Իրական Վիճակը

Ո՞ւր մնաց բարեկամական դաշինքը

Պոլսէն հետեւեալ թղթակցութիւնը ղրկուած է, Աթէնքի «Վրատինի» թերթին որ յոյն կառավարութեան օրկանն է։ —

Պոլսոյ երկու դասակարգի Յոյներն ալ, հելլենահպատակներն ու տեղացի Թրքահպատակները, շատ դառնութեամբ պիտի խօսին ձեզի ոչ միայն գործերու նեղութեան — այս չարիքը ընդհանուր է — այլեւ այն գործելակերպին համար, զոր, անտեսական տագնապը պատճառ բռնելով, կիրարկելու սկսեր են հիմա Թուրքերը, ի վնաս իրենց։

Առաջին դասակարգի հելլենահպատակ Յոյները կ'ըմբռնեն, որ այս գործելակերպը, որքան ալ հակառակ դաշնագրերէն բխող իրաւական պարտաւորութեանց և հելլէնեւթուրք բարեկամութեան բարոյական պահանջներուն, կրնայ իրեն յենարան և արդարացում գտնել Թուրքիոյ ներքին կացութեան մէջ։

— Էֆէնտիմ, պիտի պատասխանեն Թուրքերը առաջին իսկ դանգատին, շատ լաւ բան է անշուշտ մեր բարեկամութիւնը Յունաստանի հետ և մեր դէմ ոչ ոք առարկութիւն ունի։ Բայց այդ բարեկամութենէն վեր, ամէն բանէ վեր կը մնայ Թուրքերու կեանքն ու շահերը ապահովելու անհրաժեշտութիւնը։ Երբ Թուրքերը գործ չունին, պաշտօններ չեն գտներ իրենց երկրին մէջ ապրելու համար, ի՞նչ կ'ուզէք որ ընենք օտարներուն ու նաեւ հելլենահպատակներուն։ Պետութեան մը առաջին և տարրական պարտականութիւնն է ապահովել իր հպատակները։ Ի՞նչ կրնանք ընել, երբ սոսր պէտք է զոհել օտարահպատակները. Յոյները։ Ցաւալի է ապահովաբար ասիկա, բայց անդառնալի։ Ուրիշ ձեռքով մէկ թելի տակ չեն տեղմիր։ Մինչ որ բոլոր պետութեանց մէջ նոյնը կը կատարուի։ Գերմանիան միանգամ ընդմիշտ վռնտեց հրեաները։ Մինչ Թուրքիան ոչ ոք կը վռնտէ։

Իրապէս, չի վռնտեր։ Պարզապէս, օտարին, հելլենահպատակին բերնէն կ'առնէ հացը և կուտայ Թուրքին։ Ճշմարտութիւնը այն է, որ ամէն ոք ազատ է իր երկրին մէջ ընելու այն, ինչ որ կը կարծէ թէ շահաւոր է իրեն համար։ Դժբախտութիւնը այն է, որ Յունաստանի մէջ օտարականները ան զրկումներէն աւելի կը շահին...

Պոլսոյ մէջ, այսպէս կը վարուին հելլենահպատակներուն հետ։ Կը տեսնեմ որ հացը կը խլեն անոնց ձեռքէն։ Ժամանակին, ազգայնական ոգին էր որ մղում կուտար Պոլսոյ Յոյներուն դէմ տարուած պայքարին։ Հիմա կ'ըսեն թէ անտեսական անհրաժեշտութիւնն է։

Այս միեւնոյն անհրաժեշտութիւնը, կ'աւելցնեն Թուրքերը, կ'արդարացնէ միեւնոյն գործելակերպը նաեւ Թրքահպատակ Յոյներուն դէմ։ Աւելի ողբալի է վիճակը այս դասակարգին, որ մէջ զգայնօրէն ճանչցուած փոքրամասնութիւն մըն է։ Ասոնց և հելլենահպատակներուն տարբերութիւնը այն է, որ այս վերջինները կը վայելեն գոնէ հելլէն պետութեան, բարեկամ և գրեթէ զինակից պետութեան պաշտպանութիւնը։ Անոնք որ և է հոգի համար կրնան դիմել հելլէն հիւպատոսարաններուն։ Եւ այս վերջինը պիտի վճարէ ծայրայեղ պարագային, նոյնիսկ անոնց ճանապարհածախսը որպէսզի Պոլսէն հեռանան, եթէ չեն կրնար հոն ապրիլ։

Այսպէս չէ սակայն Թրքահպատակ Յոյներու պարագան։ Անոնք, պարագաներու զոհերն են։ Ոչ մէկ տեղ որ և է յենարան ունին։ Պարտաւոր են ամէն բանի հանդուրժել։

Վերջերս, Թուրքերը, ...կան խումբերով հեռացնել զանոնք պետական, քաղաքապետական և հանրային իրաւունքի սէր կազմակերպութեանց պաշտօններէն։ Արդարացումը նոյնն է։ Տնտեսական անհրաժեշտութիւնը։ Քանի մը օր առաջ, Տէրքոսի ջուրի ընկերութեան մէջ աշխատող 15 Թրքահպատակ Յոյներ պաշտօնէ հեռացուեցան անտեսական անհրաժեշտութեան պատրուակով։ Այլ ռեժիմ ծառայող ուրիշ շատերու ազդարարութիւն եղած է թէ պիտի հեռացուին։ Գէշը հոն է որ պաշտօնէ հեռացողները ոչ հանգստեան թոշակ, ոչ ալ յաւելուածական քանի մը ամսականներ կը ստանան։ Եւ շատերը ընտանիքներ ունին։

Ժամանակէ մը ի վեր շարունակուող այս կացութիւնը մեծապէս ծանրացած է վերջերս։ Պոլսոյ Յոյները, մանաւանդ Թրքահպատակները ողբերգական տագնապի շրջան մը կը բոլորեն։ Գործերը, քանի երթան, կը նուազին։ Աթոռները կը պարպուին։ Եւ, եթէ պէտք ըլլայ նորեր պաշտօնի կոչել, գործ կուտան միայն Թուրքերուն։ Յոյները, ի զուր իշխանութեանց և պաշտօնական անձերու կը դիմեն։ Ի զուր կը յիշեցնեն թէ իրենք ալ ծառայած են Թուրք հայրենիքին և կռուած անոր համար։ Այս բոլորը ապարդիւն կ'անցնին։ Եթէ պարապ պաշտօն մը կայ վստահ պէտք է ըլլալ, որ այդ պաշտօնին համար Յոյն մը չպիտի առնուի։ Եթէ, նիւթական պատճառներով, պաշտօն մը պիտի վերցուի, Յոյնն է որ պիտի զոհուի։

Յունաստան, մինչեւ այսօր շատ բան զոհեց Թուրքիոյ հետ իր բարեկամութեան համար։ Զոհեց մինչեւ իսկ հելլենական դաստիարակութիւնը Պոլսեցի յոյն փոքրիկներուն, որոնք յունական պատմութեան մասին այնքան բան կը սորվին, որքան չինացի աշակերտները (պատմութիւնն ալ, ինչպէս աշխարհագրութիւնը, Թուրքերէն կը դասաւանդուի)։

Այս զոհողութեանց փոխարէն ալ հելլէն պետութիւնը իրաւունք ունի պահանջելու Թուրք կառավարութենէն, որպէս զի կատարէ իր խոստումները և անոր ազնուութեան յանձնելու յոյն պաշտօնեաներու պաշտօնավարութիւնը զանազան պաշտօններէ։ Գոնէ պահանջելու միայն մարդասիրական նկատումներով։

Այս բոլորը կախում ունին Էնկիւրիի տրամադրութենէն։ Եթէ Էնկիւրին կը յարգէ իրապէս հելլենական բարեկամութիւնը գոնէ այնքան որքան Յունաստանը, կրնայ զայն ցոյց տալ անմիջապէս, եւ որ հեշտ ձեւով փոխել իր ընթացքը Պոլսոյ դժբախտ Յոյներուն հանդէպ։

ՍԵՒԱՄՈՐԹ ՄԸ ԵՒՍ ՎԱՌԵՑԻՆ

Ամերիկային խժդժութիւնները իրարու կը յաջորդեն Մ. Նահանգներու մէջ։

Անցեալ օր պատմեր էինք թէ ինչպէս 10.000 հոգինոց բազմութիւն մը, Սան Ճօզէի (Քալիֆորնիա) բանտէն հանելով, քաշկռտած և ծառէն կախած էր երկու բանտարկեալներ։ Այս առթիւ կառավարիչը հազարաւոր... շնորհաւորական հեռագիրներ ստացաւ։

Ահա նոր դէպք մը.— Սէյնթ Ճօզէֆի մէջ (Միսուրի), սեւամորթ երիտասարդ մը, որ ամբաստանուած էր թէ սպիտակամորթ աղջիկ մը պղծած է, բանտէն հանելով ողջ ողջ այրուեցաւ։ Ամբոխ ,8000 հոգի իր կարգին արտաքսեց կազ պերճանքով ոստիկանութեան դէմ։ Յուռայ խոշոր բռնակոթ մը քաշելով բանտին վրայ, խորտակեց դուռը և դուրս հանեց բանտարկեալը։ Նախ փորձեցին կախել, բայց չյաջողելով, կող լեցուցին և վառեցին...

ԿԱՐԵՒՈՐ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

Գերմանացին կը հարցնէ ի՞նչ է մարդը. Ամերիկացին՝ քանի՞ կ'արժէ եւ Ֆրանսացին՝ ի՞նչ բնանիք կը սիրէ։

— Աշխարհի ամենացուրտ վայրերը ոչ թէ Հիւսիսային կամ Հարաւային բեւեռներն են, այլ Սիպերիոյ կարգ մը տեղերը, ուր տաս անգամ, ցուրտը Ցելսի 70 աստիճանէն վար կը ցուցնէ։

— Երկրագունդի բարձրագոյն լեռնագագաթը Էվերեստն է, որ երկու հազար 842 մեթր է։

— Ներկայիս այնքան ընդհանրացած ողիմպիական խաղերու ծննդավայրը, Յունաստանն է եղած դեռ Քրիստոսէ 776 տարիներ առաջ։

— Ռոնտգէնեան ճառագայթները գտնուած են 1893 թուին։

— Հռովմը հիմնուած է Քրիստոսէ 753 տարի առաջ, որով 2686 տարուայ հնութիւն ունի։

— Անգլիական նամակատան միջոցով տարեկան վեց միլիարդ թղթատարական ծրարներ կը փոխադրուին։

— Նիւ Եորքի հեռախօսներու թիւն է 275 հազար, իսկ բաժանորդներունը 203 հազար։

— Մեքսիքայի մէջ նախ քան Ամերիկեան գիւտը, արդէն ծանօթ էր ծխախոտի մշակոյթը։

— Աշխարհի ամենափոքր մարդը, պարսիկ Սեիդ Սալիմն է, որ հազիւ հառասուներորդ սանթիմեթրի կը հասնի։ Այժմ 50 տարեկան է եւ հիանալի առողջութեան տէր, ինչ որ յատուկ է ընդհանրապէս բոլոր թզուկներուն։

— Նիւ Եորքի մէջ կառուցուելիք նոր հիւանդանոց մը 654 մեթր բարձրութիւն եւ 100 հազար քառակուսի մեթր տարածութիւն մը պիտի ունենայ, որուն մէջ տաս հանգիստ կերպով 50 հազար հոգի պիտի կրնան բնակիլ։

— Պելճիքական Քոնկոն ութսուն անգամով աւելի մեծ է քան Պելճիքան։

— Չինաստանի մէջ այն ոստիկանը, որ չկրնայ ձերբակալել իրեն յանձնուած ոճրագործը պատասխանատու կ'ըլլայ, յաճախ նոյն իսկ պատժի կ'ենթարկուի։

— Գոյութիւն ունին 4700 թուղթի գործարաններ, ուր 120 հազար հոգի աշխատելով, տարեկան 150.000 000 փութ թուղթ կ'արտադրեն։

— Սինեմայի աստղերէն Մարլէն Տիթրիչ 1,53 սանթիմեթր է, շիկահեր եւ կապուտաչեայ։

— Կափամարտի համաշխարհային ծանրաքաշ ախոյեան Փրիմօ Քարնէրայի եւ Ուզքուտունի միջեւ կայացած վերջին խաղին 65 հազար հոգի ներկայ եղած են մէկ միլիոն ութ հարիւր հազար լիրայի մուտքով մը։

— Պրազիլիոյ ծովային տորմիղը բաղկացած է երկու ռազմանաւերէ 2 հազար թոնով, 2 ռազմանաւերէ 3500 թոնով, 10 հեծելանաւներէ 700 թոնով, մէկ մեծ եւ երեք փոքր ընդծովեաներէ։

Ներկայիս 41 միլիոն տոլար է յատկացուած, որով պիտի կառուցուին սաստիկ նոր ռազմանաւեր, երկու յածանաւեր 8 հազար թոն եւ 1 այլ 5000նոց, 9 հեծելանաւակներ, 6 ընդծովեաներ 800 ական թոնանոց եւ այլն։

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՅ ԵՒ ՌՈՒՍ ԳՐՈՂՆԵՐՈՒ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Նոյեմբերի վերջերը Մոսկուայէն Երեւան հասաւ ռուս գրողներու խումբ մը, որուն մէջ Կիրպոտին, Կաւերին, Եասենսկի, Գուսեւ, Կոլցով։

Նման խումբեր այցելութեան գացած են նաեւ Վրաստան եւ Ազրբէջան։

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՁԻՒՆԻ ՏԱԿ

Նոյեմբեր 21—22ին Հայաստանի բազմաթիւ շրջաններուն մէջ սկսաւ ձիւն տեղալ։ Երեւանի մէջ ձիւնը տեւեց մէկ քանի ժամ, բայց եղանակը այնքան ալ ցուրտ չէր, միւս կողմէ անձրեւ տեղացած ըլլալով ձիւնը չնստաւ։ Թայիֆէն կը հաղորդեն որ ձիւնը փակած է ճամբաները։

ԱԶԴԱԿԻ ԹԵՐԹՕՆԸ

ԳԱՐԱՄԱԶՈՎ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐԸ

Թարգմ. ԵՂԻՇԷ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ — Հեղինակ ՖԻՕՏՈՐ ՏՈՍԹՈՅԷՎՍԿԻ

Գ. ՄԱՍ

Ձ. ԳԻՐՔ

ԱԼԻՕՇԱ

Կրուշէնքայի հաճելի թանելէն աւելի կրկնակ պատճառով մը ան այս քայլը կ'առնէր, նախ կը հրճուէր տեսնելով անմեղի մը անկումը, յետոյ, նիւթական շահ մը ունէր, Կրուշէնքա որոշ գումար մը խոստացած էր իրեն եթէ յաջողէր Ալիօշան իր տունը բերել։

II

Կրուշէնքա նոր առած էր այն նամակը որով բոլոնիացի պողպաթոր, իր սիրահարը,— որու մասին խօսուիլը լսեցինք Քաթերինա Իվանովնայի տան մէջ,— իր մեկնելու ժամանումը կը ծանուցանէր իր սիրուհիին։ Այդ մարդը Կրուշէնքան լքելէ վերջ, ամուսնացած էր, ու էնք երկար տարեն լուր չկրցաւ առնել անոր մասին։ Բայց կինը մեռած էր, ու լսած ըլլալով Կրուշէնքայի դրամագլուխի մը տիրացած ըլլալը, որոշեց ամուսնանալ հետը։ Կրուշէնքա, հակառակ անոր որ իր հանգստութեան համար ամէն բան ունէր, կ'ապրէր պարզ կեանքով մը։ իր սպասարկութեան մէջ ունենալով երկու սպասուհիներ, ծեր կին մը եւ գեղջուհի աղջիկ մը։ Այդ երեկոյին իսկ պիտի մեկնէր Մօքրոյէ, շրջակայքը գտնուող գիւղ մը, ա՛յն որուն մէջ «խրախճանք» սարքած էր Տիմիթրի, Գնդապետը հոն կը սպասէր իրեն։

Երկու երիտասարդները զինքը գտան սրահը երկու մեծ բարձերու վրայ երկարած, ձեռքերը գլուխին տակ, անշարժ։ Սև մետաքսէ շրջազգեստ մը հագած էր, և ուսերուն առած էր ժանեկաւոր վզնոց մը որ զինքը շլացուցիչ դարձնելու տարիքան կը գեղեցկացնէր, խոշոր գունդ մը կրող գնդասեղով մը ամրացուած։ Մէկուն կը սպասէր կարծես։ Դէմքը աժգոյն էր, շրթունքները կը դողային, ալ աչքին ծայրովը կը ծեծէր բազմոցին եզերքը։ Գուլթէն լսեցին որ կը հարցնէր վախցած ձայնով մը. «Ո՛վ է։— Ան չէ», ըսաւ դեռատի սպասուհին։

«Ի՞նչ կայ արդէօք». Ինքնիրեն կը հարցնէր Ռաքիթին, Ալիօշան սրահ մտցնելով։ Կրուշէնքա ելած էր, դէմքը տակաւին վախէն ամբացուած։ Իր մազերէն խոշոր խուրձ մը կ'իյնէր վզնոցէն և կ'իյնէր աջ ուսին վրայ։ Կարեւորութիւն չտուաւ ու այցելուները ճանչնալէ առաջ դուրս չյարդարեց իր մազերը։

— Ա՜հ, դո՞ւն ես, Ռաքիթքա՛։ Որքա՜ն վախցուցիր զիս։ Ո՞վ է հետդ։ Աստուա՛ծ իմ։ Ա՜հ, բերի՛ր, բացագանչեց Ալիօշան նշմարելով։

— Լոյս բերել տուր մեզի, ըսաւ Ռաքիթին ծանօթ մէկու մը պէս։

— Հարկա՛.... Ֆէնիա՛, մոմերը բեր.... Ինչ լաւ առիթն գտար զինքը բերելու համար։

Հայելին դարձաւ ու սկսաւ մազերը յարդարել։ Դժգոհ ըլլալ կը թուէր։

— Գէշ առիթին եկայ, հէ՞, հարցուց Ռաքիթին այնպիսի ձեւով մը որ իբր թէ վիրաւորուած ըլլար։

— Զիս վախցուցիր, ահա՛ եղածը, ըսաւ Կրուշէնքա ժպիտով մը Ալիօշայի դառնալով։ Ինծմէ մի՛ վախնար, սիրելի պզտիկ Ալիօշա։ Շատ ուրախ եմ քեզ տեսնելուս։ Կը կարծէի թէ Միթիան էր ներս մտնողը։ Կը տեսնե՞ս, քիչ առաջ խաբեցի զինքը եւ երդում ըրաւ թէ կը հաւատար ինծի, բայց ես կը խաբէի զինքը. ըսի թէ ծերունիին քով կ'երթամ, ամբողջ գիշերը հաշիւները կարգադրելու համար։ (Ամէն շաբաթ կ'երթամ անոր տունը հաշիւները տեսնելու համար)։ Միթիա հաւատաց։ Բայց ես անմիջապէս տուն վերադարձայ։ Լուրի մը կ'սպասեմ։ Ինչպէս կ'ըլլայ որ Ֆէնիա ձեր մուտքը չարգիլեց։ Ֆէնիա՛, հէ՛յ, կառատուն կողմը վազէ եւ նայէ թէ Տիմիթրի Ֆիօտորովիչ պահուըտած է տեղ մը։ Սոսկալիօրէն կը վախնամ անկէ։

— Ոչ ոք կայ, Սկրաֆէնա Ալեքսանտրովնա, նայեցայ։ Ես ալ կը վախնամ։

— Փեղկերը գոց են։ Վարագոյրներն ալ քաշէ։ Կրնայ լոյսը նշմարել։ Մանաւանդ այսօր կը վախնամ Միթիա եղբօրմէդ, Ալիօշա՛։

Կրուշէնքա շատ բարձր կը խօսէր, մտատանջութեան ներքօք արտայայտութեամբ մը։

— Ինչո՞ւ այսօր այդքան կը վախնաս անկէ, հարցուց Ռաքիթին։ Սովորաբար այդքան չէիր վախնար անկէ, ու գառնուկի պէս կը դարձնես զինքը։

— Ըսի թէ կ'սպասեմ լուրի մը որուն Միթիա պէտք է անգիտակ ըլլայ։

— Ինչո՞ւ այսքան գեղեցիկ ես այսօր։

— Շատ հետաքրքիր ես, Ռաքիթին։ Ըսի թէ լուր մը կ'սպասեմ. երբ հասնի ան, ես պիտի թռչիմ, եւ ալ չպիտի տեսնես զիս։ Ասոր համար է որ այնքան գեղեցկացած չեմ այսօր

— Ու ո՞ւր պիտի թռիս։

— Որքան շատ գիտնաս, այնքան շուտ կը ծերանաս։

— Կը տեսնե՞ս թէ որքան ուրախ է այսօր.... Երբեք այսպէս չէի տեսած զինքը։

— Բայց ինչո՞ւ հեգնօտ խօսիլ, երբ իշխան մը ունիմ իբր հիւր։ Ալիօշա՛, սիրելի պզտիկ Ալիօշա, չեմ կրնար հաւատալ աչքերուս։ Երբեք չէի հաւատացած թէ տունս կրնայիր գալ։ Գէշ առիթին եկար. սակայն այնպէս գոհ եմ։

(103) (Շար.)

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Գերմանական դիմումները

ՓԱՐԻԶ.— Պերլինէն Փարիզի թերթերուն կը գրեն.— «Ֆրանսական դեսպանատան խորհրդականը մեկնեցաւ Պերլինէն, հրէկ իրիկուն, տանելու համար Գերմանիոյ պատասխանը Ֆրանսայի։ Գերմանիա ամէն բանէ առաջ վերազինուիլ կ'ուզէ։ Անիկա կ'ուզէ, որ իր ներկայ բանակին թիւը 300,000 ըլլայ եւ եւրոպական պետութեանց նման վերազինման հաւասար իրաւունք ունենայ։

Պապը եւ Մոսկուա

ՓԱՐԻԶ.— «Էքօ տը Փարի»ի [illegible] թղթակիցը՝ Հռոմէն կը գրէ իր թերթին. «Ռուսիայէն ստացուած լուրերը ցոյց կուտան, որ այդ երկրին մէջ կրօնական ոչ մէկ ազատութիւն կը տիրէ եւ կրօնաւորները հալածանքի կ'ենթարկուին: Այս բոլորը գիտնալով, Պապը պիտի ճանչնայ Սովիէթներու կառավարութիւնը միայն այն ժամանակ, երբ որ Ռուսիոյ մէջ կրօնական ազատութիւնը պաշտօնապէս կը յայտարարուի, կը գործադրուի եւ կ'ապահովուի։

Պապի եւ Գերմանիոյ միջեւ

ՀՌՈՄ.— Գերմանական Ներքին Գործերու Նախարարութեան պատգամաւորը Հռոմ հասաւ, Պապի եւ Գերմանիոյ միջեւ կնքուած վերջին դաշինքին մասին կարգ մը նոր խօսակցութիւններ ունենալու։

Այս առաւօտ գերման պատուիրակը Պապին ներկայանալով ունեցաւ անոր հետ երկար տեսակցութիւն մը։

Հավանայի խռովութիւնները կը շարունակուին

ՀԱՎԱՆԱ.— Ծովային եւ ցամաքային զինուորներ զինուած կը շրջին քաղաքին փողոցներուն մէջ։ Բազմաթիւ ռումբեր պայթեցան մեծ վնաս հասցնելով։ Շատ մը վիրաւորներ կան։

Պ. Պէնէսի յայտարարութիւնները

ՊԷԼԿՐԱՏ.— Փարիզէն մեկնելէ առաջ, պ. Պէնէս «Բոլիթիքա» թերթին մէջ իր վերջին տեսակցութեանց եզրակացութիւններն է ամփոփած։ Ըստ պ. Պէնէսի, առանց Ազգ. Դաշնակցութեան խաղաղութիւնը երբեք չի կրնար հաստատ եւ տեւական ըլլալ։ Ժընեւը, միջազգային քաղաքականութեան կեդրոնը պէտք է ըլլայ։ Զինաթափութեան Ժողովը պէտք չէ արտօնէ որ Գերմանիան զինուի։ Փոքր համաձայնութիւնն ու Ֆրանսան պէտք չէ թոյլ տան, որ դաշնագիրները վերաքննութեան կամ փոփոխութեան ենթարկուին։

Չէխոսլովաքիա եւ Ֆրանսա բարեկամ են իրարու հետ եւ պիտի մնան բարեկամ մինչեւ վերջ։ Անոնք բոլոր խնդիրներու շուրջ համաձայն են։ Իրենց կնքած դաշինքը ոչ մէկ ժողովուրդի դէմ է: Այս երկու երկիրները կ'աշխատին խաղաղութեան գործը դիւրացնել։

Յունական արտաքին քաղաքականութիւնը

ԱԹԷՆՔ.— Արտաքին Գործերու Նախարարը յայտարարեց «Հավաս»ի գործակալութեան, որ շուտով պիտի մեկնի Սոֆիա։ Նախարարը պիտի ունենայ տեսակցութիւններ՝ պուլկար պետական բարձր անձնաւորութեանց հետ, պալքանեան ներկայ քաղաքական ու դիւանագիտական խնդիրներուն շուրջ։ Յոյն Արտաքին Գործոց Նախարարը պիտի մեկնի յետոյ Հռոմ՝ ուր պիտի տեսակցի պ. Մուսոլինիի հետ։ Հակառակ Աթէնքի ու Հռոմի բարեկամութեան ներկայ յոյն կառավարութիւնը ոչ մէկ խօսակցութեանց չէ մտած Հռոմի հետ։

Սպանիական նոր կառավարութիւնը

ՄԱՏՐԻՏ.— Պ. Լըրու խորհրդարանին մէջ կարդաց նոր կառավարութեան նախարարական յայտարարութիւնը։

Կառավարութիւնը որոշեց մամուլի գրաքննութիւնը ջնջել։

Ֆրանքօ-անգլիական տեսակցութիւններ

ՓԱՐԻԶ.— Պ. Բոլ Պոնգուր ընդունեց այսօր Լորտ Թիրէլը, որ Հիթլէրի պահանջներուն առթիւ, անգլիական կառավարութեան կարծիքներն ու դիտողութիւնները յայտնեց, իր կողմէ, պ. Պոլ Պոնգուր, պ. Պէնէսի հետ ունեցած տեսակցութեանց մասին տուաւ տեղեկութիւններ՝ Անգլիոյ ներկայացուցիչին։

Երկու պետական մարդերը խօսեցան նաեւ երկարօրէն Զինաթափութեան հարցին շուրջ։

Ֆրանսայի 3րդ մեծ վիճակահանութիւնը

ՓԱՐԻԶ.— Այս իրիկուն Թրոկատէրոյի մեծ թատրոնին մէջ տեղի ունեցաւ Ֆրանսայի Ազգային Գրդ մեծ վիճակահանութիւնը։

33,273 թիւը 5 միլիոն ֆրանք շահեցաւ։

Բոլոր այն տոմսերը որոնց թուագրութեան վերջին թիւը 8 է, կը շահին 200 ֆրանք. բոլոր այն տոմսերը որոնց թուագրութեան վերջին թիւերը 604 է, կը շահին 10,000 ֆրանք:

Բոլոր այն տոմսերը որոնց թուագրութեան վերջին թիւերը 3,568 է, կը շահին 50,000 ֆրանք։ Բոլոր այն տոմսերը որոնց թուագրութեան վերջին թիւերը 9,485 և 26,466 է, կը շահին 100,000 և 500,000 ֆրանք։

Հետեւեալ թիւերը կը շահին մէկական միլիոն ֆրանք։

E. 24,369, Z. 27,653, V. 85,211, B. 72,873, H. 04,078, L. 89,788, R. 92,828, M. 78,562, L. 58,441, S. 06,818, G. 07,791, L. 48,250, D. 52,685, U. 11,174, C. 55,295։

Զօրավար Վիյումէնի օդանաւային արշաւը

ԱԼԺԷՐ.— Այս առաւօտ ժամը 10.35, Պ. Բիէր Գոթ, ընդունեց Զօրավար Վիյումէնի օդանաւային տորմիղի օդաչուները որոնք 28 հոգիէ կը բաղկանան, եւ Ափրիկէի իրենց մեծ արշաւը յաջողութեամբ կատարած եւ վերջացուցած են։

Ֆրանսայի Օդանաւային Նախարարը ճառ մը խօսելով, գովեց օդաչուներուն յաջողութիւնը։ Այս առթիւ մեծ հանդէսներ տեղի ունեցան ի պատիւ ֆրանսացի օդաչուներուն:

Լոյտ Ճորճ եւ Ազգ. Դաշնակցութիւնը

ԼՈՆՏՈՆ.— «Սընտէյ Թայմզ»ի տրուած տեսակցութեան մը մէջ պ. Լոյտ Ճորճ յայտարարեց թէ ինք կողմնակից է Ազգ. Դաշնակցութեան: Ոչ մէկ կասկած, ըսաւ ան, որ Ազգ. Դաշնակցութեան քայքայումը մահացու հարուած մը պիտի կազմէ քաղաքակրթութեան համար։ Եւ մեծ կարեւորութիւն ունի Ազգ. Դաշնակցութեան խնդիրը:

ՄՈՒՇՏԱԿ, ՄՈՒՇՏԱԿ

Եւրոպայէն ստացած ենք մեծաքանակ և ամէն տեսակի թարմ Մուշտակներ, որոնք կրնան գոհացնել ամէնանուրբ և արդիական ճաշակներու։

Կը ծախենք մեծաքանակ ու փոքրաքանակ ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ։

Պատրաստել կուտանք ՕԶԻՔ, ԺԱՔԷԹ, ՎԵՐԱՐԿՈՒ եւայլն ամէն տեսակ մուշտակներով եւ ամենէն աժան գիներով։

ՍԲՕՐ ՍԲՕՐ

Կը ծախենք նաեւ Ֆութպոլի, Թէնիսի, Պօքսի, Պոյսքաութիզմի, Աթլէթիզմի, Սրամարտութեան և ամէն տեսակի դպրոցական մարմնամարզի և սպորտի վերաբերեալ առարկաներ պատրաստ և պայմանքի վրայ, ամենաաժան գիներով։

Վաճառատուն Յ. ԹՕՓՃԵԱՆ

Ֆօշփողոց, Մէտժըրի Մարիթիմին դիմացը, երկրորդ յարկ։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱԶԳ. ԿԵԱՆՔԸ ՂԱԶԻՐԻ ՄԷՋ

Ղազիրի ազգային կեանքը քէել անցեալ տարի այս ժամանակներուն կատարեալ քաոս մըն էր, բայց այս տարի խիստ ուրախալի պարագայ մը որ կայ, ան է որ, այս գաղութը շատ հանդարտ է ու խաղաղ, ուր սէրն ու համերաշխութիւնը բառին բովանդակ իմաստով կ'իշխեն ու կը տիրեն միաժամանակ։ Վարժարանը վերաբացուած է ու գաղութի առանց բացառութեան բոլոր հայ մանկտիները իր շուրջը բոլորած կը գործէ կանոնաւորապէս։ Ան ունի երկու յարկաբաժիններ, մանկապարտէզ մը՝ եւ նախակրթարան մը։ Առաջին բաժնին մէջ կան 30, իսկ երկրորդին մէջ 25 աշակերտներ։ Ուսուցչական կազմը կը բաղկանայ ուսուցչէ մը, եւ մանկապարտիզպանուհիէ մը։

Մեր մանկապարտէզը շատ աւելի յարմար պիտի ըլլար կոչել, ծիծեռնակներու բոյն մը՝ ուր 30 հատ փոքրիկներ իւնիֆորմ հագած ամենքն ալ մաքուր ու կոկիկ, առաւօտեան մինչեւ միջօրէ կը ճռուողեն ու կը գեղգեղեն քորովելով մերթ իրենց Մեսրոպեան Ա.Բ.Գ.ը մերթ իրենց գրչանիկներով նշաններ շինելու ու մերթ շուրջանակի պարեր կազմելով։ Իսկ նախակրթարանին մէջ կրնանք ապահովապէս ըսել թէ՝ այժմէն կը կրթուի ու կը դարբնուի ապագայ հայ խօսնակ սերունդի մը մէկ կարեւոր հերթ։

Վարժարանս իր գոյութիւնը կը պարտի մաս մը աշակերտներու թոշակներուն, ինչպէս նաեւ տեղւոյս Զուիցերիական կուրանոցի տնօրէն Հէրն Քիւսներ Վիգերի արտաքուստ նուէրին եւ Բարեգործականի նպաստին։

Գաղութս իր մէջ կը հաշուէ մօտ 30 ընտանիքներ որոնցմէ հազիւ 3-4 ընտանիքները բարեկեցիկ են, իսկ մնացածներուն բոլորն ալ բանուոր տարրին կը պատկանին։

Գալով գաղութիս, ազգային ընդհանուր ներքին կեանքին, անոր գոյութիւնը կ'զգացուի գլխաւորապէս իր վարժարանով, որուն յարատեւ գոյութեան միակ նախաձեռնողը եղած է Ղազիրի փոքրաթիւ հայութիւնը։ ՂԱԶԻՐՑԻ

ԹԷՄԷԹԹԻԻ ՏՈՒՐՔԸ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՆՈՐ ՊԱՀԱՆՋՔԸ

Բազմաթիւ առեւտրականներ դառն չեն կրցած վճարել ներկայ տարուան թէմէթթիւ տուրքերը։ Կառավարութիւնը հարիւրին 30 զեղչ մը խոստացած էր որոշուած ժամանակի միջոցին վճարողներուն։ Երկու անգամ երկարաձգուած ժամանակամիջոցը յագած ըլլալով հանդերձ շատեր չեն կրցած վճարել։

Կառավարութիւնը սակայն, խօսքի հետապնդումներու ձեռնարկած է եւ [illegible] ենթարկել չվճարողներու անշարժ եւ շարժուն կալուածները:

Այս պատճառաւ, առեւտրականները դիմում կատարած են կառավարութեան եւ խնդրած որ վերջին անգամ ըլլալով պատեհութիւն մը եւս շնորհէ, գուցէ շատերու տուրքի չվճարողները կրնան ազատիլ իրենց պարտքերէն։

ՔՐԷՏԻ ՖՕՆՍԻԷԻ ՊԱՐԳԵՒՆԵՐԸ

1886ի պարտքուղթերէն թիւ 152,878ը 1903ի թիւ 614,754ը եւ 1911ի թիւ 370,731ը շահեցան 50.000ական Ֆրանք։

ԱՆՕԹԻ ՀԱՅՈՒ ՄԸ

ԱՌԱՒ ՓԱԽՍԻՈՒԹԻՒՆԸ

Մեսրոպեան անուն հայ մը որ ժամանակէ մը Դամասկոս կը գտնուէր, կը մեկնի իր ազգականներուն քով։ Սակայն շատ չանցած, կը վերադառնայ անկէ բոլորովին անկուսի վիճակի մէջ։ Իր ազգականները ճանչնալով անոր նկարագիրն ու բարոյականը երես չեն տար։

Գէյրութ վերադառնալէն վերջ, Մեսրոպեան, իր նախկին ծանօթներէն հայու մը՝ Տ. Գ.ի խանութը կերթայ եւ կը պարզէ իր վիճակը։ Հայ խանութպանը կը գթայ եւ հանի մը օր կը հոգայ անոր ապրուստը։ Միւս կողմէ կաշխատի իր միջոցներուն ներած չափով աշխատանք մը ապահովել անոր համար։ Շաբաթներ կանցնին անկէ վերջ, սակայն Մեսրոպեան չի տեսնուիր։ Խանութպանը կը կարծէ որ ան գործ մը ապահոված է իրեն համար։

Հայ խանութպանին զարմանքը շատ մեծ կ'ըլլայ երեկ երեկոյ, երբ կը տեղեկանայ որ Մեսրոպեան կէս օրին իր տունը գացած եւ հանի մը տեսակ կերակուրներ եւ պտուղներ տարած է իր անունով։

Առաւ փախաւ հայը, կէս օրէն քառորդ ժամ առաջ կերթայ Տ. Գ.ի բնակարանը եւ տնեցիներուն կը յայտնէ որ պարոնը կէս օրին չի պիտի կրնայ գալ տուն, որովհետեւ հիւրեր ունի եւ խանութ կուզէ իր ճաշը։ Տնեցիները իրար կանցնին, շուտով հանի մը տեսակ կերակուրներ կը պատրաստեն եւ կը յանձնեն Մեսրոպեանին։ Այս վերջինը սակայն, կերակուրները եւ անօթ ամանները կը տանի ու անգամ մ'ալ չի վերադառնար։ Կերակուրները ու պտուղները վրայ երթալէն վերջ, ամանները ու պատառաքաղները ալ կ'անհետին։

Խանութպանը անօթի առաւ փախաւին հալալ ըրած է թէեւ կերակուրները, սակայն կ'սպասէ որ գոնէ պարապ ամանները վերադարձնելու ազնուութիւնը ունենայ ան։

ՏՆՕՐԷՆՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

ՆՈՐ ՏՈՒՐՔԵՐ ԵՒ ՅԱՒԵԼՈՒՄՆԵՐ

Տնօրէններու խորհուրդը գումարուեցաւ երէկ եւ տուաւ կարգ մը կարեւոր որոշումներ, որոնք քննադատութեան ենթարկուեցան այս առաւօտեան թերթերու կողմէ։

Տնօրէններու խորհուրդը այդ ժողովին մէջ որոշեց աւելցնել տուրքերը եւ կարգ մը նոր տուրքեր սահմանեց։

1. Լուցկիի վրայ նոր տուրք մը պիտի դրուի.
2. Ոգելից ըմպելիներէն կը գանձուին նոր տուրքեր. գարեջուրի լիտրէն 1 Ս. դահեկան. գինիի լիտրէն 2, օղիէն 5, մնացած ըմպելիներէն կը գանձուին հարիւրին 20, իրենց գինին վրայ։
3. Զիւրօտէն գանձուած հարիւրին 14 տուրքը կիջեցուի 10ի. այս կերպով տարեկան 4000 ոսկի նուազ գանձած կ'ըլլայ ձիւրօտէն։
4. Սիկարի տուփերուն վրայ դրուած տուրքը աւելցուած է. նախապէս հարիւրին 25 համեմատութեամբ էր, այժմ բարձրացած է 40ի:
5. Ոչխարի տուրքը իջեցուած է հարիւրին 25ի. մինչ առաջ հարիւրին 30էր։

ԻՆՁՈՒ ԻՆՔԶԻՆՔԸ ԿԱԽԱԾ ԷՐ ԽԱԼԻԼ

ԺԱՆՏԱՐՄԱՅԻ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Երէկ գրած էինք որ, Բէյրութի բանտին մէջ ինքզինքը կախելով անձնասպան եղած է Ալէյի քահանան սպաննողներէն Խալիլ Մուխթար։

Հարցաքննիչ դատաւորը քննութեանց ձեռնարկելով, կը մտնէ Խալիլի բանտարկուած զնդանէն ներս եւ հոն կը գտնէ նամակ մը ուղղուած դատաւորներուն։ Խալիլ անձնասպան ըլլալէ առաջ գրած է այդ նամակը եւ ձգած խցիկին մէջ։ Ահա այդ նամակին բովանդակութիւնը.

«Ես անմեղ եմ. սակայն քանի որ գրպարտութեան պատճառաւ կը նկատուիմ ոճրագործ, աւելի նախամեծար համարեցի մահը»։

Ժանտարմայի հրամանատարութիւնը, որուն յանձնուած է բանտերու հսկողութիւնը, հետեւեալ յայտարարութիւնը հրատարակեց երէկ, Խալիլի կախուելուն շուրջ.

«Խալիլ Գասըմ անուն բանտարկեալը, որ Ալէյի քահանային սպաննութեամբ ամբաստանուած էր եւ կը գտնուէր Բէյրութի բանտի զնդանին մէջ, անձնասպան եղաւ ինքզինք կախելով իր գտնուած զնդանի դրներէն, ամսոյս 19ին, ժամը 4ին։ Ժանտարմայի քննիչ քօլօնէլը եւ իր օգնականը, ընդհանուր դատախազը եւ բժիշկներ անմիջապէս քննութեան ձեռնարկելով հաստատեցին որ Խալիլ ինքզինք կախած է։ Բանտապահները ոչ մէկ պատասխանատուութիւն ունին անձնասպանութեան առթիւ»:

«Էլ Ահրար» ժանտարմայի հրամանատարութեան այս յայտարարութեան առթիւ զարմանք կը յայտնէ եւ կ'աւելցնէ. «ոչ ոք ժանտարմայի հրամանատարութեան եւ բանտապահներուն կասկած յայտնած էր. ուրեմն ինչո՞ւ այս բացատրութիւնը»: Աւելի լաւ կ'ըլլար, ի հարկէ, կ'աւելցնէ «Ահրար», եթէ բանտի տնօրէնութիւնը անձնասպան ըլլալու ոեւէ հնարաւորութիւն չէր թողեր:

ՄԱՐՕՆԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆԸ

Քանի մը օրէ ի վեր, անկողին կը մնայ Մարոնի Պատրիարք Ամեն. Արիտա։ Անակնկալ կերպով կոկորդի ցաւ մը սկսած է տառապեցնել Պատրիարքը։

Գէյրութի ամենայայտնի վիրաբոյժներէն Տօքթ. Պաքլէնի կանչուած է՝ դարմանելու համար Ն. Ամենապատուութիւնը։ Բժիշկը մինչեւ երեկոյ մնացած է Պքէրքէ եւ երեկոյեան վերադարձած է Գէյրութ իր օգնականը ձգելով Պատրիարքին մօտ։

ՈՃՐԱԳՈՐԾ ԾՆՈՂՆԵՐ

Հիւսիսային Լիբանանի Պէտարէ գիւղի եկեղեցիին առջեւ գտնուած է նորածինի մը դիակը։ Քննութիւններէն հաստատուած է որ նորածինը ողջ վիճակի մէջ ձգուած է հոն, սակայն ցուրտէն մեռած։

Իսկոյն քննութիւն բացուած է եւ տեսնուած է որ երէք գիւղացի կիներ կը բացակային իրենց տուներէն։ Կը կարծուի որ ոճրագործները անոնք են։

ԳԱՆԳԱՏ

Ռուբէն Շէրքեան անծանօթի մը դէմ գանգատ յայտնեց ոստիկանութեան:

Անծանօթը՝ իր խանութէն 5 ոսկի եւ 200 դահեկանի ապրանք գողցած էր։

ԵՐԿՈՒ ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆ ԹԵՐԹԵՐ ԿԱԽԱԿԱՅՈՒԱԾ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԷՋ

Դամասկոսէն հեռաձայնով կը տեղեկացնեն.—

Բարձր Գոմիսէրի պատուիրակ Պ. Վէպէր հրաւիրելով «Էլ Էեամ» թերթի տնօրէնը բացատրութիւններ ուզած է Տօքթ. Միւնիր Անճէնի ստորագրութեամբ իր թերթին մէջ լոյս տեսած յօդուածի մը շուրջ։

Պատասխանելով Պ. Վէպէրի հարցումին, թերթի տնօրէնը յայտնած է որ, այդ յօդուածով բնաւ չ'ուզեր որ հովանաւորութիւնը իրաւունք չունի մեզ ստրուկներ նկատելու։ Յօդուածին մէջ ծանր ամբաստանութիւններ ուղղուած էին Զօրավարներ Կուրոյի եւ Վէյկանի հասցէին:

Ասոր վրայ, Բարձր Գոմիսէրի հրամանագրով անորոշ ժամանակով կախակայուեցաւ «Էլ Էեամ» թերթը։

«Էլ Էեամ»ի կախակայման հրամանագրի հաղորդումէն վերջ, գրաւուեցան նաեւ «Էլ Քապաս» թերթի լոյս տեսնող թիւերը, որոնց մէջ նախատական վերագրումներ ուղղուած էին կառավարութեան: Հանրապետութեան Նախագահը չէ ստորագրած «Էլ Քապաս»ի կախակայման որոշումը, յայտարարելով Ռամազանի միջոցին չի կրնար նման որոշումներ ստորագրել։

ԱՆՁՐԵՒԻՆ ՎՆԱՍՆԵՐԸ

Անձրեւը կը շարունակէ տեղալ: Տեղ տեղ ողողումներ յառաջ եկած են եւ փլեր են տուներ ու կամուրջներ։ Ախոռի մը տանիքը փլելով 45 այծեր սատկած են մէջը։

Տահր էլ Պէյտարի վրայ ձիւնը 20 ս. մ. բարձրացած է:

Մինչեւ հիմա անձրեւի պատճառած վնասները 2000 Օսմանեան ոսկիի կը հասնին։

ՁԵՆՔԻ ՀԱՐՈՒԱԾ

Տուհուր Շուէրի մէջ անծանօթներ, Նոյն գիւղին պանդոկին պահապանին վրայ զէնք պարպեր են վերջերս: Վնաս չկայ։ Քննութիւններ կը կատարուին։

ՃՇԴՈՒՄ ՄԸ

Մեր երկուշաբթիի օրուան թիւին մէջ, Նուիրատուութեանց ցանկին մէջ, բուժարանի նուիրուած ոչխար մը թիւրիմացութեամբ երկու անգամ արձանագրուած է։

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ

21 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

		Ս. Դ.
Եգիպտ.	թղթադրամ	427
Անգլիկն.	»	416
Տօլար	»	81
Թրքական	»	55
Պանք Օթթոման		138
Իտալական Լիր 100		622
Յունական Տրախմի 100		70
Անգլ. ոսկի		619
Ֆրանս. »		496
Օսման. »		555
Արծաթ մէճիտ		21
Դրամ Ֆոնս. Ա. Տէֆ.		571
» » Բ. »		339
» » Գ. »		332

Սէֆէրեան եղբարք Բիւ Խա.

Թէլէֆոն՝ 5-19

— 424 —

Թ.

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԸ

Աւելի քան մի տարի անցել էր այն օրից, որ ես ծանօթացայ Համրի հետ։ Այդ ժամանակամիջոցը պէտք է իմ կեանքի ամենագեղեցիկ և ամենաբախտաւոր մասը համարել։ Ես Նրանից շատ բան սովորեցայ, Նրա ազդեցութեանը Ներքոյ ես բոլորովին ուրիշ մարդ դարձայ։

Ես թէեւ բարոյապէս և մտաւորապէս զարգանում էի, բայց իմ մարմնական զօրութիւնները օրըստօրէ թուլանում էին։ Տաժանական աշխատանքը հանքերի մէջ՝ իսպառ մաշել էր ինձ։ Ինձ տարան հիւանդանոց,

Հիւանդանոցը աքսորականի համար մի դուռն է, որտեղից բացվում է ճանապարհ դէպի գերեզման։ Եւ ես ուրախ կը լինէի, եթէ ինձ կը վիճակուէր այդ ճանապարհով գնալ։ Կեանքը ձանձրացրել էր ինձ։

Կեանքը ձանձրալի է դառնում աւելի այն ժամանակ, երբ հասկանում ես Նրա Նպատակը և չես կարողանում ցանկացածդ կատարել։ Մինչեւ այնօր ես տգէտ, ոչինչ չէի հասկանում, այդ պատճառով էլ հանգիստ էի։ Բայց երբ շատ բան սովորեցայ, սկսեցի աւելի տանջուել։ Եթէ բնութիւնը անասուններին շատ խելք տուած լինէր, եթէ Նրանք դպրոց մտնէին, աւելի պահանջող կը լինէին և երբեք չէին յօժարուի կատարել այն բարբարոսական ծառայութիւնները, որ մարդիկ Նրանց անել են տալիս։

Հիւանդանոցը դատապարտեալի ամենասիրելի օթեւանն է։ Այստեղ Նա աւելի հանգիստ է, այստեղ Նրան մշտապէս չեն մտրակում, թէեւ երբեմն չարացած

— 421 —

կական գրքեր կարդալ, յաճախել հիւանդանոցները եւ Ներկայ գտնուել անդամահատական գործողութիւններին։ Պատերազմի ժամանակ մտաւ Նա «գթութեան քոյրերի» հասարակութեան մէջ, եւ գնդակների ու ռումբերի տարափի Ներքոյ փաթաթում էր վիրաւոր զինուորների վէրքերը։

Այստեղ Նորից հանդիպեց իւր ամուսնացուին, այստեղ սիրեց Նրան և սիրուեցաւ։

Ոչ եկեղեցական և ոչ քաղաքական ամուսնութեամբ կապուած չէին Նրանք։ Նրանց կապում էր մտքերի, ձգտումների եւ գաղափարների համերաշխութիւնը։ Բնութիւնը նոյնպէս զլացաւ օրհնել Նրա ամուսնութիւնը այն շաղկապով, որ կոչվում է բնական կապ, զաւակներ չունեցան Նրանք։ Զաւակը աւելի հաստատ գրաւականն է ամուսինների միջեւ եղած սիրոյ և համերաշխութեան, մանաւանդ այն դէպքում, երբ օրէնքը չէ կապում Նրանց։

Հետաքրքիր պատահարներ պարգեւեցին Նրանց մի զաւակ, թէեւ իրենց արիւնից չէր։ Դա այն օրիորդն էր, որ, միւս սենեակում Նստած լաց էր լինում։ Օրիորդը պատկանում էր այն ցեղին, որ տուն, տեղ, հայրենիք չունի, որի հայրենիքը ամբողջ աշխարհն է, որը թափառում է ամէն տեղ։ Նա գնչու (ցիգան) էր, Նա բնութեան որդի էր։ Ո՛րպիսի ջերմ սիրով տիկինը ընդունեց իւր մօտ այդ վայրենի այծեամին, ո՛րպիսի եռանդոտ հոգատարութեամբ Նա սկսեց կրթել Նրան, ուղղել Նրա վատ սովորութիւնները։ Ամէն անգամ երբ մի Նոր փոփոխութիւն Նկատում էր Նրա մէջ դէպի ազնիւը և դէպի մարդավայելը, տիկնոջ սիրտը լցվում էր անսահման բերկրութեամբ։ Նա իսկոյն վազում էր ամուսնի մօտ եւ պատմում էր որդե-

ՏՕՔԹ. ՄԻՍԱՔ Ս. ՏԱՔԷՍԵԱՆ

Նախկին interne քաղաքապետական հիւանդանոցին, այժմ Շէֆ տը քլինիք St. Elie հիւանդանոցին, փոխադրած է իր դարմանատունը (Փօլիքլինիք) Հանըն թաղը իր սեփական նոր կառուցած շէնքին մէջ։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կ. ա. ժամը 10-12. կ. վ. ժամը 2-6։

St. Elie հիւանդանոցի վիրաբուժութեան, ժանկաբարձութեան, գլուխի, մորթի, վեներական, ներքին եւ աչքերու հիւանդութեանց մասնագէտ բժիշկները ամէն օր կ'այցելեն դարմանատունը կ. ա. ժամը 10-12։

Խղճամիտ, արագ եւ մասնագիտական դարմանում. աղքատ հիւանդներուն ձրի դարմանում Երկուշաբթի եւ Հինգշաբթի օրերը կ. վ. ժամը 2-6։

RADIUM

ՈՐ ԿԸ ԳՈՐԾԱԾՈՒԻ

ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

THO - RADIA

Գեղեցկացնող քրէմ մը

շնորհիւ իր մաքրին

Շրջանառութիւնը գործօն կը դարձնէ, մարմնի խոռոչները կը գոցէ, կը փայլեցնէ մարմնային ճարպերը, ծակոտիկներու տձեւութեանց արգելք կ'ըլլայ, կը փարատէ կնճիռները։

THO-RADIA

A base RADIUM & THORIUM կը ծախուին միմիայն դեղարաններու մէջ։

ՏՕՔԹ. Բ. ԳՈՒԼԱԳԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ՍԷՆ ԼՈՒԻ ԵՒ ՓՕՇԷՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

Մասնագէտ ներքին եւ վեներական հիւանդութեանց

Կը դարմանէ գիտական ամենավերջին միջոցներով, թոքերու, ստամոքսի, աղիներու, լեարդի ամէն տեսակ հիւանդութիւնները, կատարեալ քարախուզութեամբ, արագ եւ արմատական կերպով. կը դարմանէ հին եւ նոր ջերմամիզութիւնը, իր բոլոր բարդութիւններով ինչպէս նաեւ Ֆրանկախտը եւ մորթային հիւանդութիւններ։

Ընդունելութեան ժամեր 8-12, 2-6.— Տան հիւանդներու այցելութիւնն ու Կիրակի օրերը մասնաւոր ժամադրութեամբ.—

Նոր դարմանատան հասցէն.— Խան Սէյֆի, Աւետիսեան դեղարանին կից, Շալվարճեան վաճառատանց վերնայարկը։

Ա. Զ. Դ.

«ՎԱՐԿ ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ» Ընկերութիւնը «CREDIT A L'EPARGNE» պատիւ ունի տեղեկացնելու իր բազմաթիւ բաժանորդներուն թէ մասնաւորաբար Սուրիա եւ Լիբանանի համար յատկացուած են 4997 թիւեր։

Ամենուն ուշադրութեան կը յանձնուի, որ մօտալուտ ժամանակաշրջանէ մը յետոյ, վերջնականօրէն եւ կանոնաւորաբար ամէն ամիս տեղի ունենալիք վիճակահանութեանց, նուազագոյն մէկ թիւ, այս շրջաններուն մէջ պիտի շահի։

Շահողներուն անունը այս թերթին միջոցաւ պիտի հրատարակուի։

ՑՈՒՑԱԿ N. R. 1.

Հետեւեալ ամսավճարներով առաջուընէ 25 ամսուան ընթացքին կը կազմուին դրամագլուխներ.

Ֆր.	60000	150	Ֆր.	ամսավճարով
«	40000	100	«	«
«	20000	50	«	«
«	12000	30	«	«
«	4000	10	«	«

Որոնք այն ժամանակաշրջանի վախճանին անմիջապէս կը վճարուին, ինչպէս ամսական եւ այլ վիճակահանութիւններու շահող գումարները եւս։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել ուղղակի Պէյրութ Ընդհ. Տնօրէնութեան Avenue Maarad

կամ իր գործակալներուն եւ ներկայացուցիչներուն որոնք կը գտնուին ամենուրեք։

Պահանջքի վրայ կը տրամադրուին ձրի յայտագրեր։

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ
(L'ETOILE du FOYER)

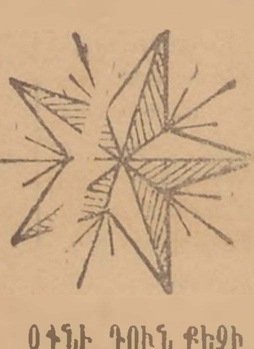

ՕԳՆԷ ԴՈՒՆ ՔԵԶԻ եւ ԱՍՏՂԸ ՔԻՉԻ ՊԻՏԻ ՕԳՆԷ

Աւետրական եւ երկրագործական ժողովրդային վարկի համատարութիւն Անանուն ընկերութիւն.— դրամագլուխ 3,000,000 ֆրանք. որ կրնայ 33.000,000 ֆրանքի բարձրացուիլ վարչական խորհուրդի պարզ որոշումով։

Կեդրոնատեղի.— 137 Boulevard Sebastopol - Paris

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց

Սամօյ Օբէյի շէնք, Պուրճ, Պէյրութ

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂ	ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՃԻՒՂ
ՍԻԱՆԴԻՒ ՊԱՑՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ	ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱՑՈՒՄ
ՕԺԻՏ	Կալուածի վրայ փոխառութիւնք վճարելի 10—15—20 տարիէն.
Երաշխաւորեալ տոկոս 5½ %։ Ասկէ զատ մասնակցութիւն ընկերութեան շահերուն։	որոշուած պայմանաժամէն առաջ ուզողը կրնայ վճարել։

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ԱՍՏՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000է աւելի անդամ ունի։ Մինչեւ 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Աստղը 135 միլիոն փոխ տուած է, գրաւով 500 միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ։

Ամեն թղթակցութիւն ուղղել B. P. 551, Beyrouth

Տոկուն շինուածք. վայելուչ տեսք. հնչուն եւ բնական ձայն. ահա յատկանիշներ, որոնց շնորհիւ կը զատորոշուին

ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐԸ

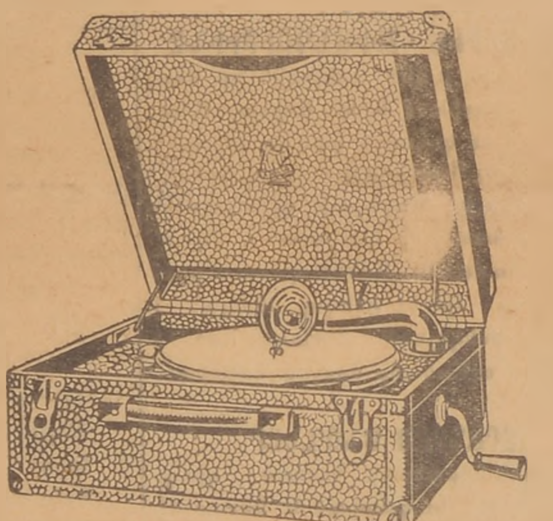

Հրապարակի վրայ գտնուող բոլոր մարքաներու հետ կը մրցին ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐԸ. Մանաւանդ վերջին նոր մոտէլները անգերազանցելի են իրենց առկուռութեամբ, վայելչութեամբ և մատչելի գիներով։

ԱՓՕԼԼՕ՝ ՖՕՆՕՆԵՐՈՒ ԹԱԳԱՒՈՐՆ Է

APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd
(of London)

Բարդաբիֆ և ջօնսօլ ամէն ձեւի, ավելի որակ, առաւելութիւններ, գերադասելի գին, վճարումի դիւրութիւն։ Պէյրութի մէջ կեդրոնատեղի՝ MAISON APOLLO, Rue de la Poste. Succursale; Place de canon

Ընդհ. ներկայացուցիչ՝ Սուրիոյ Պաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ Կիպրոսի.—

ԳՈՒՐԳԷՆ ՍԻՆԱՆԵԱՆ
B. P. 642, BEYROUTH

ԱԶԴԱԿի ՏՊԱՐԱՆը

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Դիմեցէք «ԱԶԴԱԿ»ի Տպարանը՝ գիրք, պրոշիւր, հաշուեկան հրաւիրագիր, պահարան, նամակի թուղթ եւ առեւտրական տետրակներ

ԱՐԱԳ, ՄԱՔՈՒՐ, ԳԵՂԵՑԻԿ ԵՒ ԱԺԱՆ՝

ՃՈՒԽ ՄԹԵՐՔ ԳԻՐԵՐՈՒ

ՏՕՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԵՐԿԵՐԵԱՆ

Վկայեալ Lauréat նախկին Interne եւ այժմ մնայուն ՄԱՍՆԱԳԷՏ բժիշկ Ֆրանսական հիւանդանոցի ԱԶՔԻ, ՔԹԻ, ԿՈԿՈՐԴԻ, ԱԿԱՆՋԻ և ԳԼԽՈՒ հիւանդութիւններու բաժնին։

Հիւանդ կ'ընդունի կէսօրէ վերջ ժամը 3—6 իր կլինիքին մէջ rue de Damas, No. 15

Հիւանդները ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ տրուած մուտքի թուղթով։

Աղքատ հիւանդները ձրի դարմանուած, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12, հիւանդանոցի դարմանատան մէջ։

ՏՕՔԹ. Տ. Գ. ԼՈՒՍԱՐԱՐԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

ԹԻՒ 27 ՔԱՊՈՒՍԻՆՆԵՐՈՒ ՓՈՂՈՑ ՊԱՊ ԻՏՐԻՍ

(Քաբուսիններու եկեղեցիի ճիշդ դիմաց)

Երկար տարիներու ընթացքին Փարիզի մէջ իր ուսումը կատարելագործելէ եւ հիւանդանոցներու մէջ մեծ հմտութեան եւ երկար փորձառութիւններ ստանալէ վերջ վերադարձած է Պէյրութ եւ հաստատած իր սեփական դարմանատունը Քաբուսիններու եկեղեցւոյ ճիշդ դիմաց թիւ 27 Պապ Իտրիս։

Գիտական ամենավերջին միջոցներով եւ ելեկտրաբուժութեամբ (Diatermo-therapie) ներքին եւ ի մասնաւորի կանանց վեներական, Ֆրանկախտ, նոր եւ հին ջերմամիզութիւն, փրոսթաթի, ստամոքսի, միզափամփուշտի եւ անկարողութեան հիւանդութիւններն ու տկարութիւնները. նմանապէս կը դարմանէ արեան եւ ընդհ. տկարութիւններ, ռոմաթիզմ (Rhumatisme) մորթային հիւանդութիւններ, մանիշակագոյն ճառագայթներով (Rayon ultra-violet)։ Մասնաւոր ելեկտրականութեամբ (Electro-coagulation) կատարեալ դարմանում կոկորդի amygdaleի եւ Hemoroideի։

Ընդ. ժամեր 8—12 եւ 2—8։ Կիրակի եւ տօնական օրեր մինչեւ կէսօր։

PHARMACIE DE LA SANTE

ԴԵՂԱՐԱՆ ՇԱՀԻՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

ՖՕՇ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 3

[Նաւահանգիստ իջնողներու ձախին, Քաղաքապետարանի շէնքին տակ]

Մեր դեղարանին մէջ երաշխաւորուած է դեղագիրի մը պատրաստութեան համար անհրաժեշտ եղող դեղերու որակն ու թարմութիւնը։

Ունինք նաեւ Եւրոպական պատրաստ դեղերու, parfumerieի եւ առողջապահական առարկաներու նոր մթերք։

Մաքրութեան, գիներու չափաւորութեան, եւ ճշդապահութեան համոզուելու համար, բաւական է անգամ մը այցելել։

ՀՐԱՇԱԳՈՐԾ ՄԱՐԴԸ
ԷԼ ՀԱՃ ՄՈՒՀԱՄԷՏ ՊԷՅ ԷԼ ՖԷԼԷՔԻ

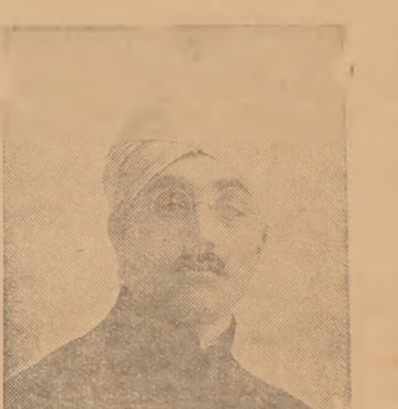

Փութացէք առնելու անոր կարծիքը ձեր բոլոր փափաքներուն համար։ Ան կը հանդարտեցնէ բոլոր շուարած և տանջուած մարդերը և կը վերադարձնէ անոնց փափաքածները՝ կ'իշխէ բոլոր ոգիներուն. հիփնօթիզմով կը կարդայ մարդուն մտածումները. ձեռքի գիծերէն կը կարդայ մարդուն անցած, ներկայ և ապագայ կեանքը. կրնայ հասկնալ ամուսնութեան, համբերութեան, սիրոյ, առեւտուրի քննութեանց եւայլն բոլոր գաղտնիքները։ Այս բոլորը կը ցուցնէ մարդուն, կարծես թէ գրուած ըլլար թուղթի մը վրայ։ Կնոջ եւ ամուսնոյն միջեւ եղած դժուարութիւններն ու տարակարծութիւնները կը լուծէ Աստծոյ Սուրբ անուններովը եւ Ամերիկեան եւ Եւրոպական գիտականներու փորձառութիւնները օգտագործելով։

Տխուր եղողներուն ուրախութիւն եւ հանգիստ կը պատճառէ. ջղային եւ մտային հիւանդութիւնները կը դարմանէ։ Այս բոլորը մեծ յաջողութեամբ կը կատարէ, Փորձը ամենամեծ փաստն է, անգամ մը այցելել բաւական պիտի ըլլայ։

Հասցէ.— Պէյրութ, Հանդէք Ղամի փողոցի արեւմուտք, Ֆրանսական հիւանդանոցին մօտ, թիւ 9 բնակարանը

UNITED STATES LINES

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ԳԻԾ

Աշխարհի ամենէն ապահով, շքեղ եւ արագ նաւերը

(Շաբաթական կանոնաւոր երթեւեկ Հավրէն Շէրպուրկ և Նիւ Եորք)

Նաւերու անունները		Մեկնումի թուականները		
Ուաշինկթըն	»	9	Նոյեմբեր	Շէրպուրկէն
Փրէզիտէնթ Հարտինկ	»	16	»	Հավրէն
Մանհաթթան	»	23	»	»
Փր զիտէնթ Րուզվէլթ	»	30	»	»
Ուաշինկթըն	»	4	Դեկտեմ.	Շէրպուրկէն
Փրէզիտէնթ Հարտինկ	»	14	»	Հավրէն
Մանհաթթան	»	17	»	»
Ուաշինկթըն	»	28	»	Հավրէն

Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել Ընդհ. գործակալութեան

ՀԻԹԹԻ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ

Հեռաձայն 8—00, Մաարաք փողոց Պէյրութ, B. P. 511.

Հեռագր. հասցէ.— «HITTIFRER»

— 422 —

գրուհիին նոր յառաջդիմութիւնը։ «Նրա մէջ թաքնուած ձիրքեր եւ գեղեցիկ յատկութիւններ շատ կան»,— ասում էր ամուսինը, ոչ առանց ուրախանալով, եւ տիկնոջ յոյսերը աւելի հաւանականութիւն էին ստանում։ Շատ օրեր, ժամերով նստած, պարապում էր Նրա հետ, սովորեցնում էր գրել, կարդալ եւ զանազան ձեռագործներ։ Շատ անգամ ինքը պառկած էր լինում գիւանի վրայ, Նրան նստեցնում էր իր մօտ, բարձր ձայնով կարդալ էր տալիս եւ մեծ բաւականութեամբ լսում էր։ Վերջին ժամանակներում սկսեց պարապել Նրա մուզիկայով և նկարչութեամբ, վերջինի մէջ թէեւ մի առանձին ընդունակութիւն ցոյց չէր տալիս նա, բայց երաժշտութեան մէջ չափազանց ընդունակ գտնուեցաւ։ Նրա բնականից գեղեցիկ ձայնը, մշակուելով զարգանալով, սքանչացնում էր լսողներին։

Տիկնոջ դաստիարակութեան ոգին արտափայլեցաւ Նրա աշխատասէր աշակերտուհու ոչ միայն մտաւոր և հոգեկան զարգացման վրայ, այլ եւ Նրա բնաւորութեան եւ բարոյական յատկութիւնների վրայ։ Օրիորդը նոյնպէս սիրում էր իւր բարերարների հետ այցելել հիւանդներին, մտնել աղքատ շինականների խրճիթը եւ իւր հացի վերջին պատառը բաժանել կարօտեալների հետ։

Նա մնաց անբաժան իւր խնամակալներից եւ այն բոլոր ժամանակներում, երբ Նրանք պաշտօնի առիթով ստիպուած էին մի քաղաքից միւս քաղաք, մի գաւառից միւս գաւառ անցնել։ Իսկ երբ Նրանք որոշեցին Սիբիր տեղափոխուել, այդ միջոցին Նա աւելի ուրախ էր, աւելի բախտաւոր էր համարում իրան։ Ի՞նչ զգացում էր որ կապում էր խեղճ աղջկայ սիրտը հեռաւոր հիւսիսի հետ, ինչ էր որ քաշում էր Նրան այդ կողմը։ — Այդ գաղտնիքը յայտնի էր տիկնոջ, յայտնի էր եւ

— 423 —

Նրա ամուսնուն։ Ամէն անգամ, երբ ասում էին Նրան. «Կը գնանք Սիբիր, կը տեսնենք Նրան»,— խեղճ աղջիկը հրճուանքից սքանչանում էր, եւ ուրախութեան արտասուքի աչքերում գրկում էր թէ տիկնոջը և թէ Նրա ամուսնուն, համբուրում էր, անվերջ կերպով համբուրում էր և թափում էր Նրանց առջեւ իւր հոգու բոլոր շնորհակալութիւնները, Թէ՛ տիկինը եւ թէ՛ Նրա ամուսինը՝ երկուսն էլ սիրում էին Նրան, սիրում էին հարազատ զաւակի նման։ «Տիկինը սովորութիւն ունէր ասել. «Դա առաջ մի թանկագին, բայց անտաշ քար էր, ես ուրախ եմ, որ այդ գրութեան մէջ գտայ դրան, որովհետեւ իմ ցանկացած ձեւը (դրան) և փայլը կարողացայ տալ»։

Իսկ այն առաւօտ ոչ սակաւ վշտացաւ Նա, երբ դուրս գալով միւս սենեակը, գտաւ օրիորդին պատուհանում նստած եւ լաց լինելիս։ Նա մօտեցաւ և փայփայելով Նրա գեղեցիկ գլուխը, հարցրեց։

— Ի՞նչ է պատահել քեզ հետ, սիրելիս։

— Ոչինչ... պատասխանեց օրիորդը, վեր կացաւ տեղից և սկսեց սրբել աչքերի արտասուքը։

— Դու քեզ վա՞տ ես զգում։

— Ոչ... գլուխս փոքր ինչ ցաւում է...

Տիկինը գրկեց Նրան, ասելով.

— Հասկանում եմ... խե՜ղճ աղջիկ, դու շատ տանջուեցար, երկար համբերեցիր... մի փոքր եւս համբերիր, այնուհետեւ վերջ կը դրուի քո արտասուքին։